

NAROČNINA ZA JUGOSLAVIJO ČETRTLETNO DIN 15/- CELOLETNO DIN 60/- ZA INOZEMSTVO JE DODATI POŠTNO/OGLASI PO CENIKU/POSAMEZNA ŠTEVILKA PO DIN 150/- POŠT. ČEK. RAČ. 13.188

ORJUNA

VREDNOSTVO IN VPRAVA V VČITELJSKI TISKARNI/ROKOPIJI SE NE VRAČAJO/ANONIMNI DOPIJI SE NE PRIOBČV-TEJO/POŠTINA PLACANA V COTOVINI TELEFON ŠTEV. 906.



Brat Gustav Migic

čelnik Orjune Brod

**je nenadoma preminul, zaklan
zahrbno od širih komunistov**

Večnaja pamjat!

Nasilje.

Kaj nam prinaša komunizem? Ali prihaja z nasiljem ali s socialnim blagovestjem? Ali bo s pomočjo »razredne borbe«, ki se vedno bolj postruje, in s svojim nasiljem nad sodržavljani končno premagal vse druge, ali pa hoče delavstvo samo izvesti svojo organizacijo in se razvijati mirno in po prirodnih in socialnih zakonih v narodni državi ter si v njej na ustavni in zakoniti način priboriti svoje pravice?

Že pred vojno je bilo dovolj pritožb med radikalnimi socialisti, da imajo socialistične stranke revolucijo le v ustih in da se s to besedo igrajo. Zahtevali so, da mora to nehati in da oni zares zahtevajo pravo krvavo revolucijo. Pametnejši pa, takozvani reformisti, so prvotno Marxovo revolucionarno teorijo odkrito zavrgli ali jo vsaj pričeli drugače tolmačiti.

Po vojni se je položaj bistveno spremenil. V Rusiji so boljševiki-komunisti vsled usodnih napak carskega režima in neodločnega meščanstva dobili oblast v svoje roke. Ruska državljanska vojna je pomorila petkrat več ljudi in uničila sto-krat več vrednosti, kakor svetovna vojna sama. Boljševiška pošast je pričela segati po vsej Evropi. Pri nas je pričela z atentati, in ko je država v silobranu posegla po izjemnih zakonih in je razbila zločinsko družbo, se je ta pričela iznova organizirati na tihem, pod krinko kulturnih in telovadnih društev, strokovnih in izobraževalnih organizacij, in Lemeževih »obratnih celic«. Njihov cilj ni reforma, njihov cilj je prava krvava razredna borba, organizacija odpora, skupljanje sovražstva, vezbanje čet in udarnih oddelkov, otrovanje misli, podžiganje mrznje proti vsemu, kar je nacionalnega. Nacionalizem istovestijo ti slepci s kapitalizmom, a sami sebe imajo za odrešitnike, pa so le ubogi zaslepljeni, v kolikor niso brezvestni izkoriščevalci moskovskih fondov in delavskega slepega zaupanja.

Za njimi so še drugi. Črna garda se skriva v temi in pripravljena preži, da se polasti moči. Tudi ona hujska proti državi, tudi ona, ki nas je nekoč demencirala Avstriji, nas sedaj denuncira Italiji. Razni klerikalni agitatorji se mešajo med delavstvo in ga hujskajo tako, da na prvi pogled ne razločiš, kdo govori kot komunist in kdo kot klerikalec. Po raznih krajih so se eni in drugi organizirali. Ta boljševiška svojat nas je napadla v Trbovljah, — 14 dni so se zavestno pripravljali na pokol, — napada nas zahrbno v Ljubljani in Žužemberku, v Kranju, Zagorju in drugod. Naše padle žrtve nemih ust vpijejo do neba: »Obtožujemo vas, morilci bratov!«

Nočemo klicati na odgovornost otročjih socialistov za revolucionarno igrackanje pred vojno, niti

klerikalcev za zločinsko c. kr. denunciantstvo med vojno. Toda — ali naj dovolimo, da se ta kuga še dalje razpase? Ali naj sedaj, ko je vsa Evropa podobna sodu strelnega prahu, dovolimo še dalje, da se komunisti igrajo s svojo »Iskro« in nas vse skupaj spuste v zrak, da si na razvalinah naše države roparski napolnijo svoje žepe.

Ali naj dovolimo, da bodo isti klerikalci, ki so denuncirali in se borili proti Jugoslaviji, še sedaj nekaznovano rabili vse svoje moči, da to Jugoslavijo še vedno slabe, da jo glodajo na temeljih, da s svojim brezvestnim hujskanjem vzbujajo odpor in mržnjo proti državi, Srbom, Beogradu, kralju, nacionalni ideji?

Že se pojavljajo tudi izven industrijskih, od komunistične propagande ogroženih centrov razni vaški pretepači ki psujejo državo in kralja. Že se pojavljajo republikanski agitatorji, profesor Šerko je v Dol. Lendavi na patriotski slavnosti smel izgovoriti klicati: »Živela republika!«, in že so legle v grob prve naše žrtve s klerikalnim sodelovanjem.

Že tudi grozi dr. Korošec z državljansko vojno. Pri tem je seveda obrnil istino kakor star kožuhi, katerega kaže s kosmato stranjo navzven, in trdi, da smo mi tisti, ki žele pobojev, krvi, nasilja itd.

Mi pa pravimo: Dovolj! Dovolj nam je hujskanja, dovolj brezvestne demagogije, zločinskega obrekovanja, slinaste laži, zahrbnega podžiganja, dovolj vse te vaše lažne morale in gniliga poštenja, ki se skriva za imenom trikrat prodanega in zatajenega slovenska! Grožnja z državljansko vojno nas ne straši. Če ste se v svoji slepi strasti res tako zaleteli, da ne vidite, kje je meja politične borbe in kje pričenja vaša borba proti državi, potem vas hočemo naučiti. Kdor ne sliši, naj čuti. Tega, kar se danes godi, ne bomo imenovali »državljanske vojne«, in dokler se greste politiko, svobodno vam. Toda tajnih celic ne boste več snovali, mladine ne boste več trovali s svojo bedasto revolucijo, in če hočete žreti moskovske červonce, ne boste tega delali za našo kožo! Če hoče škof vladati, naj dela to v cerkvah, in če želite črna gospoda imeti avtonomijo brez Hrvatov in Srbov in brez Beograda, vam ključemo: Pridite in vzemite si jo! Toda pazite pri tem na sredstva. Mi se zavedamo, da je bila naša država ustvarjena z mečem in trpljenjem, in z mečem in trpljenjem jo hočemo braniti proti rdečim prevratnikom in proti črnim trebušnikom in njihovim koruptnim civilnim podreptnikom. Vemo, da nas čaka naš poslednji in najvišji napor, s katerim moramo svoj narod ubraniti pred krivimi preroki in mu vlti isto prepričanje, ki žari v nas.

Nasilje? Kaj je nasilje? Kdaj je nasilje? Če se boriš za svojo pravico, ali delaš nasilje? Marsikaj je nasilje, po svojem načinu in po izmeri uporabljene moči. Nasilje je dano, kadar se komunist noče pokoravati državnemu zakonu, ali kadar pravi kaplan na leci, da ga ustava nič ne briga in da bo kljub njej govoril o politiki mesto o veri. Nasilje je, če ustvarjaš državo v državi, nelegalno državo proti legalni državi. Nasilježi ste vi, ne mi!

Ali naj ostanemo prekrizanih rok proti takšnemu nasilju? Nismo jih držali prekrizanih proti Avstriji. Če pa hoče beograjska brezbriznost držati roke križem napram prijate-

ljem Avstrije in rdeče Rusije in če se ne izvajajo zakoni, potem posega narod po silobranu. Naše našvetejšje je nacionalna ideja. Naša zavetna misel je narodno edinstvo.

To hočete razrušiti? Našo državo uničiti, jo izročiti rdečemu terorju ali črnemu terorju, kakor ga že poznamo? In če ne pariramo, boste hujskali? Gospoda, za vsak udarec dva! Če je to nasilje, potem živelo nasilje! Če mislite, gospod Korošec, da vas spasi državljanska vojna, potem kar izvolite vzeti boben, pa hajd v četo! Mi smo na straži, mi nacionalisti, in vaša peklenska vrata nas ne bodo premagala.

Nenadomestljivi tučci.

Pred nami leži okrožnica štev. 2793/A z dne 27. maja t. l. izdana od Zveze industrijev v Ljubljani v zadevi zaposlitve inozemcev v naših podjetjih. Zveza pozivlja v tej okrožnici svoje člane, da naj podajo točen statističen material in zaključijo svoj poziv takole: »Iz teh števil bo razvidno, da je število inozemcev, zaposlenih v industrijskih podjetjih v Sloveniji, absolutno in relativno tako neznatno, da ne more biti govora o vplivu te zaposlitve na tačasno brezposelnost domačega življa. Pokazati moramo, (!) da bi odpuščanje inozemskih specialstov v mnogih slučajih onemogočila obratovanje tvorniških podjetij in zelo neugodno vplivala na produkcijo vobče in na zaposlitev domačinov.«

Vedeli smo sicer, kak duh vlada v članstvu Zveze, kajti na žalost je ono še vedno po večini nemško, sploh tujerodno, dalje vemo tudi, kak duh navdaja v tej Zvezi one dobro znane osebe, ki ji dajejo smer, vendar si nismo mislili, da si bodo oni upali tako očitno in tako odkrito povedati svoje misli.

Gotovo je število tujerodnih oseb zaposlenih v naših industrijah neveliko, kajti absolutno veliko ono ne more biti, ampak ako si ogledamo njeno relativno moč, tedaj vidimo, da je ona velikanska. Ti maloštevilni tučci zavzemajo več ali manj vsa vodilna mesta v naših podjetjih, od najvišjih do najnižjih in tako so oni faktično gospodarji v podjetjih. Oni odločujejo, ali ima biti zaposlen v podjetju domačin ali tujec, kateremu slednjemu dajejo znamko »nenadomestljivosti« in ako ne se gre za izbiro med našimi ljudmi, tedaj zapazimo vedno in redno, da se da pred našim zavednim človekom prednost nezavednemu, po možnosti kakemu zapeljanemu prevratnemu elementu, ki se v naših podjetjih vsi očito favorizirajo in podpirajo. Te vodilne osebe v naših industrijah, ki so v časih našega robstva smatrali svojo surovo germanizatorično delovanje za vsaj tako važno ali še važnejše, nego svojo strokovno nalogo, te osebe nadaljujejo svoje delovanje še dandanes. Večina dela to skrito, nadevši si ovčjo kožo, mnogi pa storijo to tudi že zopet povsem odkrito. In ob vsaki priliki občutijo naši ljudje in naša stvar to tujevo peto, oziroma lahko izsledimo uspehe takega delovanja. V težki poprevratni dobi, ko so politične strasti posebno med delavstvom visoko valovale, ko so bili naši industrijski centri izhodišče raznih prevratnih poskusov, tedaj so ti prevratni elementi dobivali vedno ali očito ali prikrito spodbujajo in potuho od vodilnih tujerodnih oseb, ki so pri vsakem takem poskusu upale, da se vendar posreči razbiti to od njih tako obsovaženo mlado državo in da bodo mogli ribariti v kalnem. In to upanje še danes tli v njih srcih, katera navdaja strupeno sovražstvo proti vsemu, kar nam je svetega, proti naši mladi državi, ki je storila konec njihovega krutemu paševanju, in čakajo in prežijo le na priliko, da bi ji zasadili nož v hrbet v eni ali dru-

gi obliki. Celo pri zadnjih krvavih Trboveljskih dogodkih, pri katerih je naša mladina bila napadena kot nositeljica državne misli, lahko zasledujemo vse te tendence in upamo, da bodo tudi v tem oziru prinesla preiskava popolno luč, da bodo vsaj nekateri očiti krivci, ki so si ob prvih uspehih meli roke, dobili zaslužen kaznen.

Zatorej zopet in zopet: Proč s tujimi kačami, ki prežijo v zasedi in čakajo le ugodne prilike! Dokler ne bo očiščena ta gadjia zalega, dole ne bo miru v naših podjetjih. In s to našo zahtevo ne zastopamo samo ožjih slovenskih interesov — tu zastopamo važne državne interese, glede katerih so oni državni funkcionarji, ki bi jih morali v prvi vrsti čuvati, zločinsko malomarni. Naše slovenske dežele tvorijo mejnike države in tedaj ni vseeno, ali se v teh krajih krepi in utrdi narodna in državna zavest, ali pa se povsod ustvarjajo in organizirajo prevratna gnezda, ki niti sedaj ne morejo brzdati svojega sovražstva in ki bodo v slučaju kakih zapletljajev, ko bode država v stiski, organizirano nastopila in tedaj lahko povzročala ogromne škode in težave.

Zavračamo tedaj kar najodločnejše take pomirjevalne poskuse, kakor jih hoče na pr. uprizarjati Zveza industrijev v prilog od nje favoriziranih tujskih gadjih zaleg — zahtevamo najodločnejše in najenergičnejše, da vršijo vsi odgovorni in poklicani državni organi brez pardaona svojo dolžnost in storijo že enkrat konec tem nevarnim razmeram.

In pustimo že enkrat one smešne pomisleke, da bodo naše industrije propadle, ako ne bo več te tajske zalege, ki se redi in širi pod vsemi mogočimi prevezami. Ako bi postavili neodvisno in pravično komisijo, ki bi res točno preiskala, kdo je v resnici nenadomestljiv strokovnjak, tedaj bi od 10 morda obveljal eden kot nenadomestljiv, oziroma tak, katerega odstranitev od podjetja bi isto oškodovalo. In tedaj bi gotovo videli še to, da tvorijo večino onih res težje nadomestljivih strokovnjakov, mirni in pošteni elementi, ki se res tudi v večini slučajev posvečajo le svojim strokovnim strokovnim opravilom in ki ne delujejo proti našim narodnim interesom. In za vse druge »nenadomestljivce« tujce bodo lahko našli nadomestilo med našimi domačimi silami, četudi so se iste seveda vedno zapostavljale in se jih je skušalo vedno držati v podrejenih položajih. Kakor deluje naše denarno gospodarstvo — in gotovo ni isto tako lahka stvar — skoro izključno z domačimi silami, ravno tako bode naša industrija zamogla v pretežni, skoro izključni večini slučajev izhajati in prosperovati z domačimi silami, ki jih imamo mnogo več nego mislimo in ki so vsaj tako sposobne, kakor one hvalisane tajske »sile« — žalostna dedščina naše prejšnje suženjske dobe — ki so bile in so še danes favorizirane radi naivnosti in malomarnosti naših ljudi — privatnikov ali državnih organov — na škodo domačih elementov in na škodo naši stvari.

**OB LEKE
OB NA
OB ROKE
OB MESTNI TRG
OB ERNATOVIC**

Razvitje prapora v Lescan.

VLADIMIR PFEIFER:

POZIV...

Zaplapolal je prapor nov
Pod vnožjem Karavank.
Naj seval daleč svet njegov
Bi onstran Karavank
In znanil bratom, ki ječe
V robstvu dvigajo roke.
Da daleč ni več oni dan,
Ko svoboden bo Korotan...

Orjuna Ti, na straži stoj.
Junake zbiraj pod seboj,
Pod prapore naj prihite
Za Nacijo store — naj vse.
Kar bratska jim dolžnost velevala,
Kar srce junaško — jim velevala!

Le čuj!
Koroška mladež Te že čaka.
Da rešiš bednega rojaka;
S tem dom Slovencev bo otet,
Sovrag na vek — ostal proklet.

Ko bojne trombe zazvene...
Takrat —
Ponosno prapor zavihraj
In bojni klic — junakom dai.
Da tja čez mejo pohite
Otet — zaslužnjene.

Prisezi sveto zdaj Leščan
Da stal boš praporu ob stran,
Da nočes nikdar ga zapustiti,
Raje zanj — junaško — kri preliti!

Naša velika misel je na nepremagljivem pohodu, ki ruši in odstranjuje vse ovire; zgrajene od nestetih sovražnikov pokreta jugoslovenskih nacionalistov. Jedva je preteklo dobro leto, odkar je pozval pod svoje okrilje naš prvi prapor na Bledu vse branitelje jugoslovenskega edinstva med Slovenci, že slavimo enajsto razvitje naših bojnih praporov.

V nedeljo smo slavili slavnost razvitja prapora naše agilne leške organizacije. Prireditve se je udeležilo članstvo, ki je prihitelo v delegacijah iz vseh krajev Slovenije in to v prav znatnem številu. Polnoštevilno udeležbo so zaznamovale zlasti triglavske Orjune, ki so dosepele z dopoldanskimi vlaki. Posebno čvrsto pa so bili zastopani člani Zveze ljubljanskih Orjun.

Pred kolodvorom se je formirala povorka z jeseniško godbo, osmero praporov in oblastnim odborom na čelu. Bataljonu uniformiranih 200 članov in članic so sledili neuniformirani člani.

Povorka je nato odkorakala med pevanjem orjunaških pohodnih pesmi v strumnih četverstopih v Lescan, kjer so jo iz mnogih hiš simpatično pozdravljali. Med vzkliki kralju in domovini so se razporedile čete na trgu, kjer se je vršil obred razvitja in predaja prapora leške Orjune.

Svečanost razvitja je otvoril s kratkim pozdravom vsem gostom predsednik leške Orjune br. Janežič, ki je izrazil željo, da bodo pohite neprobojne orjunaške vrste čimprej za novo razvitim praporom preko Karavank in Triglava neodrešenim bratom v pomoč. Za njim je oblastni predsednik br. ing. Kranjec povdarjal pomen novega prapora, ki ni samo zgolj društveni znak, ampak bojni prapor, ki bo moral prenesti ognjeni krst, kot ga je že večina orjunaških praporov slavno preživela v Trbovljah. Med plamtečim navdušenjem je razvil prapor, ki ga je pozdravila narodna

Delniška glavica: Din 50,000.000.

Rezervni zakladi: ca. Din 10,000.000.

Se priporoča za vsa v bančno stroko spadajoče posle.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Centrala: LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA.

Podružnice: Brežica, Kranj, Ptuj, Celje, Maribor, Sarajevo, Črnomelj, Metković, Split, Gorica, Novi Sad, Trst.

Brzjavni naslov: Banka Ljubljana.

Telefon števil: 261, 413, 502, 503 in 504.

himna in počast celokupnega članstva.

Kumica gospa Megušarjeva je nato pripela trak z željo, da bodi novi prapor: »Orjuni« v ponos, domovini v čast!

Slovesni obred blagoslovitve je opravil dični monsignor Ambrož, ki je govoril: »Gospod Jezus, Kriste, blagoslovi milostljivo ta prapor, da vsi, ki služijo Tebi Gospodu Bogu našemu, in ki kličejo na pomoč Sv. Mihaela arhangela, premagajo vse vidne in nevidne sovražnike.«

Po obredu blagoslovitve je monsignor Ambrož s kratkim, toda pomembnim, nacionalne zavesti polnim govorom dvignil razpoloženje vseh prisotnih, ki jim je jasno dokazal, da zamore biti tudi slovenski duhovnik nacionalist, pa makar tudi proti volji lastnika Katoliške tiskarne. Njegove besede: **narod, ena država, en kralj!** so bile sprejete z gromovitim vzklizanjem in pritrdjenjem zbrane množice. Pokazale pa so, kako narod ceni one redke duhovne moči, ki v tihoj delavnosti za vero in ljudstvo, ustvarjajo moralne temelje države, prežete z neomajno vero v veličino ideje jugoslovenskega nacionalizma.

Po ovacijah monsignoru Ambrožu, je predal predsednik Kranjec prapor domačemu predsedniku br. Janežu, ta pa ob prisegi neomajne zvestobe zastavonoši Pogačarju, ki je prisegel čuvati prapor bolj kot zenico svojega očesa, bilo potem proti kateremu koli sovražniku. Po pobratimstvu vseh praporov je narodni trpin in voditelj koroških Slovencev, sivolasi Franc Grafenauer v daljšem poljudnem govoru objasnjeval razmerje med kmetskim ljudstvom in Orjuno. Za njim je smelo in rezko pozdravil zbor v imenu triglavskih Orjun br. Čebulj, ki je zagotavljal, da ne bo v Znidarščevem bataljonu nikdar zamrl njegov duh, ki je po trbovski tragediji prešinel vsakega akcionaša. Končno je pozdravil postrojene akcije še g. Franc Ažman v imenu leškega novoizvoljenega naprednega občinskega sveta. S tem je bil končan program razvilita in povorka je odkorakala med veselimi sviranjem jeseniške godbe po Lescah, ki so bile v zastavah.

Po obredu je bilo defiliranje čet mimo praporov in oblastnega odbora, ki je znova potrdilo, da so zaman vse klevete in da je ni sile, ki bi z zahrbtnostjo ali pa odkritim nasprotstvom razbila orjunaške vrste.

Popoldne je odkorakalo celokupno članstvo z razvilitimi prapori in v bojni formaciji proti Radovljici, kjer je bil veselični prostor, ki ga je sokolsko društvo prijazno odstopilo.

pilo leški Orjuni za popoldansko zabavo. Že ob vstopu v mesto je pozdravljalo vrle orjunaške vrste streljanje s topi in živahno pozdravljanje, ki je bilo tudi v mestu proti pričakovanju iskreno in živo. S tem je tudi črna Radovljica pokazala, da je pri vsej njeni rimski orientiranosti, še vendar nekoliko jugoslovensko čuteče mesto, ki se bo čez čas otreslo svojih pobožnih kuratorjev.

Priznamo pa, da so bila marsikatera okna in marsikatera vrata trdno zabita, kar je pričalo, da imajo vsi klerikalni bojaželneži prav malo poguma, pa tem več strahu pred Orjuno, ki je nemoteno manifestirala po njih trdnjavi za integralno edinstvo jugoslovenskega naroda. Pokazala je s tem, da se ne boji nikakih klevet in groženj, ki so jih bila polna usta klerikalnih agitatorjev cel teden pred razvilitjem.

Po obredu po Radovljici je pozdravil orjunaške čete raz balkon Sokolskega doma v imenu naprednih občinskih svetnikov nadučitelj Jaklič, v imenu radovljiškega Sokola notar Pegan, za mestno Orjuno Radovljica pa br. Čebulj. Za pozdrave se je zahvalil predsednik br. Kranjec, ki je zagotavljal priznanje in zahvalo Sokolstvu, za vzgojo našega naraščaja v zdrav in krepak narod, ki bo v naših vrstah z očvrsteno intelektualno in fizično močjo dobojeval zmago jugoslovenske misli.

Nato se je razvila na letnem telovadišču in v veliki dvorani Sokolskega doma prijetna domača zabava, ki je poglobila v bojih in trpljenju sklenjena orjunaška prijateljstva. Tu je izpregovoril par globokih in pomembnih besed tudi sivolasi tovariš in soborec Petra Mrkonjiča, naš prijatelj in član Alexander Toman. Vesele ure so potekale le prehitro in na večer so pričele odhajati v najlepšem redu orjunaške čete proti Ljubljani in Jesenicam.

Vsem pa je ostalo spoznanje, da raste iz gorčičnega zrna, ki ga je pred letom vsejal Stanko, drevo, ki bo v kratkem času odloilo s svojo košato krono ves narod, ki še danes blodi brez jasnih ciljev pod Triglavom.

Elegantno in po ceni ste lahko oblečeni, ako naročite obleko v modni krojačnici

JAKOB ŠMERJAC

Ljubljana, Poljanska c. 13

ki daje pri naročilu blaga 15% popusta.

Česa klerikalci ne bodo poročali.

I.

Pred tednom je šla ljubljanska rodbina na sprehod proti vasi Orle, skozi golovski gozd. Na samotni poti sreča Lemeža v spremstvu nekega somišljenika. Ko sta bili že mimo, opozori mlajša dama starejšo, svojo mater: »Glej ga, oni na desni je Lemež.« Mati se obrne in pravi hčeri: »Kateri? Zakaj me pa nisi prej opozorila, da bi si ga bila vsaj ogledala, tega...« Tik na to pa plane izza grmovja ob cesti več sumljivih ljudi, ki obstopijo prestrašeni ženski, ki sta ineli seboj dvoje dece, in jih po barabsko ozmerjajo. Med psovskami je bila beseda »kurba« še najbolj salonska. Lemež je bil blizu, moral je slišati hrup, zganil se pa kavalir ni, da bi svoje stražnike odstranil. Če pa on sam iz drugih razlogov dobi klofute, sredi ulice, ne v samotnem golovškem gozdu, — kaj piše »Slovenec«? Da je v opasnosti cela kultura in bogzna še kaj! In da ni javne varnosti pri nas. Kajti dogodek v golovškem gozdu »Slovenec« odobrava.

II.

V soboto zvečer je petorica komunistov v Trnovem zavratno napadla tri naše brate, ki so se mirno vračali domov. V diru je priletela za njimi, jih napadla in enemu naših je bil strgan znak s sukničja. Ko so se naši na to postavili v bran, so oddali komunisti dva strela, kojih eden je prišel v okno policijske stražnice in prebil ruč. Junaki so jo nato odkurili v divjem begu. Ali bo »Slovenec« o tem dogodku poročal? Ne.

Dopisi.

Trbovlje. Razmere v rudniški bolnici in še nekaj! Ako je človek že tako nesrečen, da mora v to bolnico — naj se ga usmilijo bogovi! Taka odgovorna služba, kjer se gre vendar za človeška življenja — in ljudje smo menda vsi — tudi mi delavci — pa taka povrnjenost. Slučaj mladi delavec Miha Kamnikar je trpel več let na želodčni bolezni — moral je končno v bolnico. Zdravnik Dr. Baumgarten (ime pove dovolj) ga je preiskal in ker ni bilo drugega, ga je po par dnevih nagnal na št. Mož ni mogel ničesar uživati in samoobsebi je umevno, da tako oslabil človek ni za delo. Reče je bil silno obupan. Poiskal si je smrt v valovih Save. Ljudje pravijo, da zaradi nekega prepira s svojimi tovariši — mi pa smo drugega mnenja. To vprašanje ostane za naš odprto — in ga bomo rešili kakor

bo, ker podpira komuniste in ruje in hujska. Mi ostanemo na straži.

III.

Dne 7. t. m., nekoliko pred 4. uro jutraj, je prignalo 5 mož po Rožni dolini nekega delavca, ki je imel roke na hrbtu zvezane. Ob vsaki strani sta ga dva podpirala, peti pa je navidezno udrihal po njem. Jetnik se je seveda drl iz vsega grla in klical na pomoč. Cela eskorta je zavlačevala proti nekemu podu, vrgla tam jetnika na tla, eden je potegnil nož in ga začel navidezno z njim obdelavati. Jetnik se je seveda drl med to proceduro kot žaba na raznju. Po končanem teatru so delavci zbežali in nato od daleč ogledovali učinek svoje akcije. Navidezno zlostavljeni je končno dvignil kosti svojega rojstva in šel proti ostali petorici, ki pa ga je pričela znova navidezno obdelavati in nato zopet zbežala. Seveda so poedni pasanti s strahom in zgražanjem gledali ta prizor, proklinjajoč nečloveške Orjune. Kako pa sta se podpisana dva začudila, ko sta kmalu nato videla vso šestorico skupaj v zadovoljnim krohotu marširati po cesti. Dasi nista naša člana, eden je klerikalec, drugi socialista, sta vendar to podlo podtikavanje Orjuni obsojala in nam slučaj javila. Tako se torej hoče uničiti Orjuno s podlimi podtikavanji. Mi se tega ne strašimo, ker vemo, da se nas s tinto ne bo ubilo, drugega orožja se pa tudi ne bojimo.

Očividca navedenega slučaja sta I. V., Rožna dolina in I. Š., ključavničar. Polni imeni lahko »Slovenec« izve v našem uredništvu.

delavca? Sanitetnemu šefu v Ljubljani priporočamo naše razmere v tukajšnji bolnici. Toliko moči že ima, da bo pometel ta Avgijev hlev.

V drugi vrsti pa vprašam, kje so delavski voditelji, ti osrečevalci našega trpina? Široka usta polna bedastih fraz in obljub, po drugi strani pa udrihanje in hujskanje proti »Orjuni«, to je vse delo za nas reže, ki nimamo med temi ljudmi niti enega pravega nesebičnega prijatelja. Kadar se pri nas zredi na telesu in mošnjičku, takrat jo pa kar po francosko odkuri v svoje z našimi žulji pridobljeno zavetje.

Najraje se potem družijo z ljudmi, ki so pred nekaj leti pustili v Ljubljani postreliti naše ljudi — trpine, kakor smo mi. Kaj nam koristi taki voditelji, ki nas nahujskajo zoper svoje sotrpine, brate pred Bogom in ljudmi — da se med seboj koljemo — tisti čas se pa vsi zabavajo po letoviščih in barih. Ali bomo poslušali še take zapeljivce? Ne in stokrat ne! Vsaj mi starejši delavci ne, ki imamo malo razsodnosti in nekaj po dolgih letih trpljenja pridobljenega prepričanja. Mlajši sotrpini, tudi Vi obrnite hrbte takim demagogom, da ne boste nazadnje razočarani, kakor smo bili mi že opetovano. Obrnite hrbte tudi našemu črnemu vsiljivcu klerikalizmu, ki je porabil žalostne trbovlske dogodke, da v kalnem ribari. To je hinavec — volk v jagmetovi koži — in kadar bo dobil moč, ki bi mu jo mi dali, takrat bo vsekal po naših hrbtih, da se bodo skrivili in upognili pred njegovo sveto bisago. Proč z našimi voditeljskimi demagogi — proč s črnim hinavcem in hujskačem, živeli naši pravi prijatelji, ki hočejo državi, narodu in nam dobro.

Star delavec.

Tržič. Zelo smo radovedni, kakšno stališče bodo zavzela tržiška industrijska podjetja na poziv v uvodnem članku »Orjune« z dne 21. pr. m. — »Industrijalci pozor!«

Da se nas bo pravilno razumelo, mislimo tu na ona večja industrijska podjetja, katera so vsakemu posameznemu domačinu predobro znana, ki jih pa za enkrat nočemo še imenovati.

Opominjamo posamezno vse z imenovanim pozivom tangrane industrijske tržiške še posebej, in sicer ob 12. uri, da napravite red v vaših obratih sami dokler je še čas, da ne čakate torej, da vam ga bomo morali ustvarjati mi, ker drugače bo jo. Ne poznamo nikakega pardona več, ker gadjaja zalega, ki jo redimo na lastnih grudi, je počela sikati že s tako silo strup na nas, pod katerega vplivom so morali v prezagodnji grob trije naši največji in skoro nenadomestljivi idealni

LISTEK.

1. junij 1924 in 21. december 1924.

Minulo je skoraj 5 in pol leta odkar imamo svobodno kraljevino pod imenom SHS. Med tem časom se je dogodilo marsikaj, kar bi lahko za beležili kot zgodovinsko dejstvo naše mlade, toda velike države. Ni to morebiti kakšna res zgodovinska točka, ampak spopadi brata proti bratu, delavca proti delavcu. Ni samo to, ampak napadalo se je celo naše brate Srbe, kot vojake in to ravno na mestu, kjer se je zgodil napad na Organizacijo Jugoslovenskih Nacionalistov dne 1. junija 1924. leta. Gotovo mi širša javnost dopusti, da orišem, že dobro Vam znani incident dne 21. decembra 1918. leta med trbovlskimi rudarji in vojaštvom takratnega 40. pp., ki je končal v poedinih četah v Hrastniku, Trbovlju in Zagorju.

Krmilo Slovenije je bilo v rokah naših slavnih klerikalcev, katerim na strani je bil po prevratu sestavljeni »Narodni svet« z glavo t. g. dr. Lovro Pogačnika. Bližali so se božični prazniki in s tem tudi potice. Vsi sloji, bodisi priprosti delavci

ali gospod, imajo ob takih in enakih praznikih radi malo bolj prigrizek in to ne samo v mesu, ampak tudi v kruhu. Delavstvo premogovnika v Trbovljah si je tudi počelo malo priboljška. Zato je odšla posebna deputacija v Ljubljano radi delavcu najpotrebnejše moke. Obljubilo se jim je sicer, a poslano ni bilo nič. Poveljstvo 1. bat. 40. pp. je dobilo nalog za vse varnostne ukrepe, in to se je tudi zgodilo. Bil sem takrat kot prostovoljec, kaplar, dodeljen od celjskega polka v Trbovlje. Na dan 21. decembra sem dobil nalogo obdržati vezno patruljo med stražami, in to pri smodnišnici, natovorišču premoga in postajo. Okoli 4. ure popoldne se vračam z dvema vojakoma v vojašnico, ki je bila v šoli na Vodi. Nismo prišli še pravilno do šole, me že kliče naš vodni oficir, naj mu sledimo. Vojak, vedno poslušen ukazu svojega predpostavljene, sem se napolnil z vojakoma, ki sta bila pristna Srba iz Kragujevaškega okraja, za našim podporučnikom ter sledil vsakemu njegovemu ukazu. Toda ko pridemo na glavno cesto, se nam odpre pred očmi gosti masa, moških in žensk, ki so hoteli, deloma že navallili na konzum in ga izropati. (Takrat je bilo

v Trbovljah več trgovin izropanih). Dobili smo ukaz razgnati tolpo. Toda kako?! Trojica vojakov proti večstosčlani množici, a vztrajnost in energija doseže vse. Razgnali smo jih po preteku dobre pol ure, nakar je bil upostavljen red. Pozneje je bilo nekaj teh aretiranih. Po zaslišanju so bili nekateri izpuščeni, a zopet novi aretirani in to krivci. Drugi dan pa je bila govoriča, da je bil neki rudar od vojakov, kateri so prejšnji dan razganjali delavstvo, ubit. Aretirani smo bili trije, na katere je padal sam in oddani vojaškemu sodišču v Ljubljani. Zaslišavali so nas cela dva meseca, a dognati niso mogli ničesar, in končno po raznih dokazilih nedolžnosti so nas izpustili na svobodo. Par tednov pozneje pa so se izsledili storilci in pošteno so jih kaznovali. Od tega časa pa do 1. junija 1924 je bil deloma še lep mir in red. To izjavo pišem samo radi tega, da vidi širša javnost, kako se stopa danes napram Organizaciji Jugoslovenskih Nacionalistov, ki je imela ravno ta dan svojo slavnost. Kakor je bilo zaslepljeno delavstvo nahujskano od svojih voditeljev za napad na lastno konsumno društvo, tako je bilo od svojih voditeljev na-

hujskano tudi na napad na Orjuno in tako zakrivilo napad in pokol ljudi, in so padale samo nedolžne žrtve, žrtve na eni strani za blagor naše domovine, na drugi strani nahujskane od komunističnih prvakov, dr. Pilata itd. Slučaj Fakin se lahko primerja med gornji slučaj, toda dokazalo in dognalo bode sodišče kdo je krivec ali ne. Med delavstvom pa se še najdemo ljudje, ki jim je draga naša domovina, naše edinstvo. Zato kličem vsemu zavednemu delavstvu: »Vsi v tabo! za edinstvo, kajti le na tak način se rešimo notranjih preprirov in pobojev. Zdravo!

Član Sokola II., Ljubljana.

RADIKALSKI GLASNIK IZ VEL. BEČKEREKA PIŠE:

Pokojni
Znidarščič, Boltavzar i Šlajpah
članovi Orjune iz Slovenačke.

Posebno kot Srnaovec — če tudi po svojem osebnem mišljenju — moram jaz da se do svojega groba

spominjam teh prerano izkopenih gomil in da s toplo in bratsko ljubezno izrazim poslednjo zemeljsko čast tem žrtvam, ki nimajo sicer isti pravek kakor organizacija, ki jej pripadam jaz, pa so vendar žrtve istega sovražnika, ki ga ima tudi Srp. Nar. Omladina.

Grobovi te trojice niso mogoče posledica kakega slučajnega nesporazumljenja, pa naj časopisi še tako na dolgo to zatrjujejo, jaz sem prepričan da so oni pali braneč državno zastavo.

Mogoče bo nekdo — kar je pri nas ogaben običaj — izkoriščal te tri gomile v popolnoma druge svrhe; mogoče se bode z njimi tudi zastrupljala politična atmosfera; mogoče se bode tudi poskušalo, da se izrabi te grobove za ponovni napad na krvnega brata.

Jaz tega ne bom storil a srce me vleče in jaz kot Srb klečim nad temi grobovi in pravim:

Slava jim! Če tudi Orjunaši, vendar so oni žrtve tistih, ki jedva čakajo, da tudi nas pomore.

A. Širbič.

KARO-čeviji
Maribor, Koroška 19.

GRADBENO PODJETJE
ING. DUKIČ & DRUG
LJUBLJANA, BOHORIČEVA ULICA 24

borci. Zategadelj proč s to gadjo za-
lego, da nam ne okuži popolnoma
ozračja naše tržiške okolice, ki je
sicer že jako okuženo. Temu oku-
ženju ste pa krivi edino-le vi priza-
deti industrijalci, ki privabljate raz-
ne, nam in našemu narodu vobče
sovražne elemente, po večini nem-
ške narodnosti in mišljenja, v vaše
obrate pod raznimi navideznimi
pretvezami, s katerimi varate naše
ljudstvo in ga zapostavljate. Med-
tem pa postavljate temu ljudstvu
največje sovraže na važna in renta-
bilna mesta, jim dajete horendne
plače, jim nudite v splošnem vse
udobnosti, ter dopuščate, da ti ele-
menti ravnaajo z našim ljudstvom,
katero vam je nagromadilo vaša
bogastva s svojimi marljivimi roka-
ni, brezčutno, ga omalovažujejo in
terorizirajo na svoji lastni zemlji.
Za te sovraže, ki vas samo izkoriš-
čajo, imate vedno odprte roke, a
do domačih brezposelnih trpinov,
nimate sočutja, nimate srca.

Ne čudimo se tvrdkam, katerih
šefi so tujih narodnosti, ki nimajo
do našega naroda simpatij, a kon-
statirati moramo na žalost, da vla-
dajo ravno pri podjetjih, katerih šefi
so naši ljudje, v tem pogledu jako
žalostne razmere. Vedite pa, da so
nam razmere vsakega posameznega
podjetja do pičice znane in da
jih vodimo v najstrožji evidenci.
Obračunali bomo s takimi indu-
strijalci kar najstrožje brez naj-
manjšega pardona, ker smo to pri-
segli pri odprtih grobovih naših ne-
pozabnih trboveljskih junakov, ka-
terih nedolžno prelita kri vpije po
osveti.

Naš zadnji apel je, da popravite
nemudoma, kar je bilo do sedaj po-
grešnega: pokažite vsiljivim in pre-
objestnim tujcem in sovražnim ele-
mentom vrata, da pripravite s tem
mesta našim ljudem, ki si morajo v
daljni tujini služiti vsakdanji kruhek
in pa da vsaj deloma preprečite
brezposelnost, ki vlada v naši do-
movini. Izgovori, da nimamo inteli-
gence in strokovnjakov, so ničevi.

Ako ne bodo te naše besede
padle na rodovitna tla, sledila jim
bodo neizogibna dejanja, katerih
posledice si prizadevi pripisati sami.

Iz Litije. Da Litija ne sme za-
ostajati v vsem, kar je moderno ali
kar naj bi bilo moderno, je jasno.
Gremo se malo komuniste, avtono-
miste, socialiste in druge — iste.
Najbolj smo lahko ponosni nacio-
nalisti, ker postaja naše ime iz dne
v dan bolj in bolj znano. Zato skrbje
prav vestno razni zgoraj našeti
-isti, katerim s svojim malim voj-
vodo litijskim prav pridno sekundir-
ajo junaški tigrovi.

To so vam junaki, da jim ni para
po vsem božjem svetu. Že po na-
ravi obdarovanj s najlepšimi čed-
nostmi, so k sreči dobili za svoj te-
žaven posel pomočnika v »Sloven-
cu«, da zdaj po slavnem geslu »vi-
ribus unitis« lahko skupno z njim
kradejo Bogu čas, ljudem čast in
poštenje, našega kmeta in delavca
pa spravljajo ob težko prislužene
krajcarje in ga vedoma tirajo v živ-
ljensko nevarnost s tem, da ga po-
siljajo v boj za svoje »ideale«, in
mu obenem obljubljajo raj že na
zemlji, čeprav s figo v žepu. In kak
raj bo to: brez davkov, brez finan-
carjev, brez sodnije in žandarmerije
— Orjunašev boš lahko pobil ko-
likor se ti bo hotelo, počel boš
sploh, kar se ti bo zljubilo itd., itd.

Mi smo — o sreča — sploh za-
vidanja vredna bitja. Vsak dan dobi
vsak od nas po dvajset dinarjev. In
potem pa še različne doklade —

prost zrak, vodo v Savi, kolikor je
hočeš itd. No, na tristo dinarjev, kot
tigri, se še nismo povzpeli, upamo
pa, da jih v pridnosti dosežemo in
potem nam tristo dinarjev dnevno
ne odleti.

Exempla trahunt — videč kako
se njihovi tovariši — junaši —
naše (njihove ne) domovine junaško
obnašajo in pa, da ne bi sodrugi na
Turjaškem trgu rekli, da niso njho-
vi litijski sodrugi za nobeno delo, so
porabili priliko, da tako sumničenje
odvrnejo od sebe. In sicer je bila ta
prilika razvije naraščajevega pra-
pora Sokola Litija-Smartno preteklo
nedeljo. Ves teden so obetali, da se
razvije ne bo vršilo in da se tudi
vršiti ne sme (zakaj, ne vemo) in
ves teden so tudi vzpodbujali Soko-
lice, naj pridno pletejo vence — za-
nje. Ne ve se pa gotovo zakaj, ven-
dar svoje obljube niso izpolnili. Naj-
brže so vojvode poslali svoje kase
v perilo, deležev od neplačanega
davka ljubljanske komunističarne
pa še ni bilo. Kaj hočete — zastoj
se še mačke ne tepejo, delavec bi
bil pa tudi neumen, če bi se. Pa tudi
— Litijčani smo mirni ljudje in bi ta-
ke stvari prav težko prenesli.

Da pa se še dobe dobri ljudje,
ki delajo reklamo zastoji, sem že
zgoraj omenil. Izmed takih so bili
tudi naborniki te dni. Auf, auf, taug-
lich, tauglich, auf, tauglich Orjuna,
je bilo slišati.

O da, Orjuna je na srečo »taug-
lich«, od prvega do zadnjega moža
in to naj si litijski in drugi taki voj-
vode brez domovine dobro zapom-
nijo!

Ob mesecu, ko dobimo dnevni-
ce, da bo za znamke in papir, pa
spet kaj.

**Iz delavnice državne železnice
v Mariboru.** Prednost maribor-
skih nemčurjev v delavnici držav-
ne železnice postaja vedno večja.
Ti ljudje so že tako nesramni po-
stali, da presega že vse meje. Prejš-
nji mesec se je izrazil ključavničar
Jurak, da plača za 10 litrov vina,
če ga spravi Orjuna čez mejo. Ta
korifeja je državljani avstrijske re-
publike in tam ima tudi posestvo in
svojo družino. Rad bi se vrnil do-
mov, kjer bi užival vse rajске sre-
če, ali naša uprava ga menda noče
odpuštili, sicer bi morala nastavi-
ti na njegovo mesto kakega brezpo-
selnega jugoslovanskega državlja-
na. Verni njegov drug Lang se
nahaja v njegovi bližini, tudi av-
strijski državljani, ki se s ponosom
trka na svoja prsa: Ich bin ein
Deutsch - Oesterreicher und bin
stolz darauf, vendar pa kaj rad uživa
našo gostoljubnost in je naš kruh.
Poleg teh dveh je še cela vrsta
tujih državljanov, ki imajo ob
vsaki priliki polna usta zabavljanja
nad našo državo in narod. Vpraša-
mo ravnateljstvo v Ljubljani, kdaj
namerava pognati te elemente čez
mejo, kamor tako hrepenijo. Zadnji
čas je že. Sicer vzame vso stvar
Orjuna v svoje roke, in bo samo iz-
polnila željo teh vročevrtnih pre-
napetih. Naše potrpežljivosti je
že konec, ker vemo, da imamo pol-
no strokovnjakov - državljano, ki
lahko nadomestijo te gospode.

Strojevodja Jaroš. Potrebno je,
da postavimo tega junaka tudi na
sramotni oder. Dne 11. junija se je
izrazil strojevodja Jaroš pri spelja-
vi vlaka (št. 715 iz Maribora), ker
mu stroj ni hotel takoj prijeti v po-
staji Zagorje: »Veriluchte Jugosla-
vija dreckige«. — Dne 18. junija je
strojevodja Jaroš pri brzovlaku št.
704 vzel v Postojni nekega človeka
na stroj, pripeljal ga na Rakek čez

državno mejo. Dotični gospod je šel
na Rakeku iz stroja naravnost v
voz I. razreda. Pozivljamo direk-
cijo, naj se informira, koliko je do-
bil ta strojevodja za svojo postrež-
ljivost. Ta strojevodja je bil tudi
tako nesramen, da je zahteval pri
strojnemu mojstru Ognerju, naj mu
da za kurjača namesto člana naše
organizacije drugega, da se bo la-
ko z njim razumel, ker naš član ni
zmožen nemškega jezika. Jaroš pa
ne slovenskega. Temu junaku je
vse zoprno, kar je slovensko. Mož
je že zrel za upokojitev in naša
uprava se še vedno ukvarja s ta-
kimi elementi.

**Razvije bivšega prapora rojan-
skega pevskega društva »Zarja« v
Podbrežju pri Mariboru.** V nedeljo,
dne 6. julija je razvilo pevsko dru-
štvo »Zarja« v Podbrežju pri Ma-
riboru prapor, ki ga je rešil pevo-
vodja »Drave«, g. Premrov, iz Ro-
jana pri Trstu v svobodno domovi-
no. K razviju prapora je bila po-
vabljena tudi Orjuna Maribor, ki se
je temu vabilu odzvala, ker je sina-
trala za svojo dolžnost, da vzame
prapor, ki je nekoč vodil v tržaški
okolici naše pevce k vedno novim
narodnim pridobitvam, v svoje var-
stvo in zaščito. Ko so prikorakali
Orjunaši v kroju in v civilu na ve-
selični prostor, so se takoj od tam
umaknili nemškutarji in komunisti,
katerih je Podbrežje še vse polno.
V imenu Orjune je pozdravil pra-
por predsednik mestne organizacije,
burno aklamiran od vsega občin-
stva, vzel ga je v zaščito organizaci-
cije, dokler ga ne poneso naše čete
nazaj v Rojan, kjer je prvič plapol-
al ob obali jadranskega morja. Po
odhodu Orjune so skušali motiti na-
daljno zabavo nemčurji in komuni-
sti, Orjuna bo odlej posvetila temu
gnezdju svojo posebno pozornost in
pažnjo.

**Dne 5. julija je priredila mestna
Orjuna v Mariboru svoj drugi le-
tošnji družabni večer na vrtu »Na-
rodnega doma«. Udeležba ni bila
ravno mnogoštevilna, ker je veliko
članov pohitelo na Pohorje. Večer
je potekel prav živahno. Br. pred-
sednik je v kratkih besedah ome-
njaval dogodke zadnjega časa, ki so
dali naši organizaciji velik razmah,
v prvi vrsti vsled discipline član-
stva. Grajal pa je obenem pomanj-
kanje nediscipline pri velikem delu
članstva mariborske Orjune, ki se
še sedaj ne zaveda svojih dolžnosti.
Br. Rehar je podal kratko sliko ljub-
ljanske Vidovdanske manifestacije
in pozval člane k vztrajnemu delu,
da zamoremo častno razviti dne 8.
septembra svoj prapor. Ta dan bodi
tudi ves Maribor Orjuna, kakor je
bila 28. junija Ljubljana ena sama
Orjuna.**

Polzela. Po Polzeli se potika ne-
ki Ivan Cilenšek, invalid, nastanjen
v invalidskem domu v Celju, z zna-
kom in legitimacijo Uduž. radn.
inv. Popiva po gostilnah in na ne-
primeren način izživa vsakogar,
kdor je Orjuna ali Sokol. Ob vsaki
priliki prebavlja komunistične pleva-
je in razširja komunistične nauke. Ker
je invalid brez noge, smo mu do-
sledno prizanašali, da ni dobil za iz-
zivanje primerno plačilo. Opozarja-
mo ga pa, da bo odslej za: »Dol Or-
juna, dol Sokol«, sprejel primeren
obračun, ki mu bo ohladil prevročo
komunistično kri.

Čudimo se pa posebno temu, da
nosi s seboj legitimacijo radikalne
partije, pri tem pa zabavlja na dr-
žavo in radikalno stranko na vse
pretege. Stopite mu na prste!

Braslovče. Opozarjamo, da se
naj gospodične Mari, Magda in Ha-
nika P... enkrat za vselej odvadijo
švabčarenja, posebno na vlaku in v
Celju, Zdravo Sokolice!

Ptuj. Ljubljansko kreditno banko
v Ptuj oziroma nje vodjo Matev-
žiča je »Orjuna« že lani okračala in
smo mislili, da se bo slednji pobolj-
šal. Da širša javnost izve, kakšne
uradnike ima ta zavod nameščene,
in to še prav posebno ob času, ko
banke vsled redukcije zavedne naše
ljudi odpuščajo, pribijemo še enkrat
sledenče: V podružnici Ljubljanske
kreditne banke v Ptuj sta name-
ščena sedaj že tretje leto uradnika
Jurin in Percs. Prvi je Ptujčan, sin
pošnega uradnika, ki je optiral za
Avstrijo in je bil pred vojno član
nemškega »Turnvereina«. Še lansko
poletje je nosil pas »Turnvereina«,
samo da je bil narobe obrnjen.
Percs je Madžar, sin upokojenega
avstrijskega podpolkovnika. Ako
nagovori nemška stranka blagajnika
Percsa slovenski, odgovori ta do-
sledno nemški. Tako postopa tudi
Matevžič. Jurin in Percs govorita
na ulici samo nemški. — Prišla je
meseca marca kmetica v banko in
vprašala blagajnika Percsa, koliko
dobi za zlatih 10 kron in ji odgovori
Percs, da 450 kron. Na ta neumni
ali špekulativni odgovor je kmetica
prodala svoj zlatnik, sicer ne bla-
gajni, temveč drugemu izkoriščeval-
cu in utrpela škodo od 150 kron. —
Tudi pri prodaji 2 dolarjev se je
kmet pritožil nad izplačilom, ki je
bilo 20% pod dnevnim kurzom.

Takšne so torej razmere v Ljub-
ljanski kreditni banki in je le po-
zdraviti, da dobi ista konkurenco v
Trgovski banki, ki začne tu poslo-
vati baže že z 10. julijem. Da tega
ni vesel vodja Matevžič, je umevno,
a ogabno je in zasluži najstrožjo
grajo dejstvo, da agitira Matevžič
za svojo banko in proti Trgovski
banki s tem, da pripoveduje vsem
tukajšnjim in še celo najzagrizenej-
šim nemškutarjem, naj nikar ne
vstopijo v stik s Trgovsko banko, ki
je Orjunaška banka. To je bedasto
in lopovski, in radi tega svetujemo
centrali Ljubljanske kreditne banke
v Ljubljani, da Matevžiča takoj pre-
mesti iz Ptuja, Jurina in Percsa pa
tako odsvolji iz službe.

Končno le še omenimo, da je
upravni svetnik in pravni zastopnik
tukajšnje Kreditne banke nemškutar
dr. Sadnik, za kar nosi večji del
krivde Matevžič, a to dejstvo osvet-
luje tudi razmere pri tukajšnji po-

družnici Kreditne banke, katere je
treba pošteno očistiti.

Žužemberk. Vsled precejšnjega
raznaha nacionalistične misli po Kr-
ški dolini, začeli so naši avtonomi-
sti dvigati glave in napadati posa-
mezne naše člane. Dosedaj je prišlo
že do treh incidentov, od katerih bi
druki v nedeljo, 29. m. m. lahko
imel težke posledice, da se niso na-
ši člani držali discipline. Ostro mo-
ramo grajati postopanje tukajšnje
žandarmerije. Po končani sodni
preiskavi bomo priobčili obšir-
nejše poročilo. — Vse prijatelje na-
cionalističnega pokreta vabimo na
ustanovni občni zbor mestne Orju-
ne Žužemberk, ki se vrši v nedeljo,
dne 13. t. m. točno ob 13. uri pri br.
Al. Polajnarju.

Poverl. Orjune Žužemberk.

Žužemberk. Dodatno k našemu
poročilu o proslavi Vidovega mo-
ramo tu javno ožigosati zadržanje
načelnika naše požarne brambe An-
tona Skrbeta ml., ki se je na pri-
jazno povabilo br. poverjenika, da
naj se udeleži skupne proslave s
požarno brambo, prav ošabno in
prezirljivo odrezal, češ, da se ne
morejo udeležiti, ker so avtonomisti
in proti Vidovdanski ustavi. Svoje
avtonomistično navdušenje pa je
pokalal po sprevodu, ko je napadel
dva naša člana, ki sta ga pa s »krep-
kimi dokazi« prepričala, da z Orju-
naši ni dobro skupaj češeni zobati.
— Čudno se je ponašal tudi tukajš-
nji nadežitelj Janez Kržišnik, koje-
mu se je tudi jasno videlo, da mu
cela stvar smrdi. Temu primerno se
je udeležil tudi okrašen in ilumi-
nacije, kuhinjska svetilka naj bi
razsvetljevala celo šolsko poslopje.
Je pač ta možakar še žalostni pre-
ostanek Slomškarije, akoravno se
rad štuli v napredno - nacionalno
družbo, seveda s kakim namenom,
ni težko uganiti. Tudi na oknih nje-
gove stanovske kolegije Kriste
Hafner, istotako vnete Slomškari-
ce, je vladala črna tema, dasiravno
je bila doma. Res krasna pedagog
za sedanje čase! — Celo naš trški
predstojnik Podboj je požrl besedo,
ki jo je dal našemu poverjeniku, da
bode na Vidovdan s streli iz topiča
oznanil pričetek spominskega dne,
to pa z utemeljevanjem, ker so Or-
junaši priredili na predvečer obhod
po trgu. — S to čedno družbo bo-
demo še pošteno orali in plesali, ako
se še v pravem času ne poboljša in
prilagodi novim razmeram.

Nacionalisti.

la. Portland cement
za Ljubljano in okolico razpošilja
Tovarna cementa Zidani most

na vagone in tudi manjše količine po ceni od:

Din 72— za 100 kg franko sodi,
Din 62— za 100 kg brez embalaže,
Din 66— za 100 kg franko papirne vreče

in sicer franko postaja Zidani most.

Za kakovost Portland cementa prevzame ravnateljstvo
vsako odgovornost.

Cement je bil v mesecu januarju 1924 od strani komisije
Gradbene direkcije iz skladišča v svrhu preizkušnje na Uni-
verzitetu Beograd, Zavod za izpitavanje gradj. materiala
vpisan in izkazuje 306 kg na cm² pritiska.

Osebn in pismena naročila, tudi izpod 1 vagona, sprejema

Ravnateljstvo Tovarne cementa Zidani most.

TRGOVSKA BANKA D. D. LJUBLJANA

Podružnice:

Maribor
Novo mesto
Rakek
Slovenjgradec
Slovenska Bistrica

DUNAJSKA CESTA ŠTEV. 4.

Bržjavi:
TRGOVSKA.

(V LASTNI STAVBI)
Kapital in rezerve Din. 78.300.000—

Telefoni: 139,
146, 458.

Ekspoziture:

Konjice
Meža-Dravograd

5422

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Juvanovi in drugi prsti.

Pred dnevi je bil zaplenjen letak, ki je bil tiskan v škofiji tiskarni protizakonito in ki laže, kakor pes teče. Pobožni in komunistični podkupljeni obrekovalci lažejo, da je bil Fakin v Trbovljah mučen; dalje kličejo na korajžo, ker je njihov Lemež skupil par klofut. Najhujše pa odpirajo ti lopovi usta radi

Rudolfa Juvana.

Pravijo, da so »nacionalni junaki« napadli 3. t. m. na Viču mirnega delavca kovinarja Juvana, ki ima štiri otroke, ga zvezali, odpeljali v klet, mu dali poljubiti orjunaški znak, ker pa ni hotel pljuniti na proletarsko čast, je eden od prisotnih 6 Orjunašev ukazal prinesiti orjunaško kaznilno orodje, t. j. »šraubštok«. Z njim so mu tri prste popolnoma zmečkali. Od trpinčenja je omedlel, peljali so ga iz kleti mimo potoka (katerega?), na Podrožnik, tam so ga izpustili. Šel je v Delavski dom, padel v nezavest, za delo je nezmožen za vedno.

Krivo pripisujejo žalostni farokapitalistični klerokomunisti Orjunašem, katere zmerjajo z Orjunci.

Mi smo takoj, ko smo iz »Slovenca« izvedeli za ta dogodek, zašli vse svoje čete in dognali, da nobenemu Orjunašu ni Rudolf Juvan znan, da nimamo povoda sovražno nastopati proti njemu in da dejansko ni bila nobena Orjuna udeležena pri takšnem činu. Če bi bilo nekaj treba koga kaznovati, ne bi Orjuna nastopila tako, kakor sta opisala »Slovenec« in njegov komunistični teta. Naša borba hoče biti odkrita in moška. Če bi bil Juvan res mučen, bi mi tak divjaški čin ravno tako obsojali, kakor kdorkoli drugi, in če bi bil pri takem divjaštvu res udeležena katerikoli naš član, bi ga mi sami kaznovali, sramotno izključili in ga nato sami izročili pristojni oblasti.

Toda povoda imamo dovolj, da obdolžimo klerokomunističke nečedne in sramotne mahinacije, nesram-

nega obrekovanja, kakršno služi njim v orožje. Informirali smo se v bolnici in izvedeli, da je neki Rudolf Juvan z Viča res tam in da ima pokvarjene tri prste. Kako se je to zgodilo, bi dognala policija. Mogoče je, da je pri kakršnemkoli ponočnem opravilu prišel s prsti v precep, toda moralo je biti pri poslu, kakršnega se Orjunaš ne poslužuje. Ali pa je morda pijan obležal na cesti in mu je šlo čez roko kolo. Zankrat je gotovo, da je njegovo pripovedovanje izmišljeno in lažno. To mu je tudi v obraz povedal naš član, ki ga je v bolnici obiskal, in Juvan je na to molčal!

Na celi njegovi pripovedki je pa nekaj resnice. Na Viču res obstoji klet, in sicer edina klet, ki bi odgovarjala Juvanovemu popisu. V tej kleti je vodovod in tudi »šraubštok«. Toda lastnica je imela ključke pri sebi, in ko je policija dotično klet natančno preiskala, jo je našla vso pokrito s starim prahom, enako tudi oni »šraubštok«, tako da brezdvomno ti prostori in orodje ni že več let rabljeno. Juvan je torej te prostore opisal, toda njegov opis je lažniv.

Dognano je dalje, da se je Juvan dne 3. julija nahajal zvečer v družbi več delavcev, ki pa niso Orjunaši, marveč deloma klerikalci in deloma komunisti. Z njimi se je pijan pretepal in z njimi je odšel iz gostilne. Kaj se je zgodilo potem z njim, kje in kdaj se je ločil od svoje lepe družbe in zakaj se je končno vrnil ranjen ob pol 11. v Delavski dom, to se bo še ugotovilo. Gotovo je, da je že ob 11. torej pol ure po njegovem prihodu v Delavski dom, imel »Slovenec« celo storilo in že tudi opis, da smo storilci bili mi. Nobena dvoma torej ni, kakor da gre zopet za infernalno skonstruirano obrekovanje žegnanih falotov, ki so zavezniki ljubljanskih rdečkarjev. Črnordeči prijatelji so nas obdolžili, čeprav oni sami dobro vedo, da se navadni zločinci skrivajo med njimi samimi!

Kronika.

»Nova Pravda«. Vsakomur, ki čita ta list, bo še v živem spominu, kako nesramno nas je napadel radl dr. Kalana, ker smo že davno ugotovili njegovo nekrivdo radi dogodka v poljski tovarni. Sedaj pa se je ta stara, sicer trmoglavna in nepoboljšljiva grešnica spametovala, kar nam spričuje sledeča izjava:

IZJAVA.

Z ozirom na razne članke in novice v »Novi Pravdi«, glede poljske afere in naperjene proti g. dr. Kalanu, izjavljamo:

Naša organizacija (NSSZ) je medtem zadevo preiskala in ugotovila, da je bil način našega postopanja proti g. dr. Kalanu vsled mistifikacije nepravilen in da se mu je delala krivica. Zato izjavljamo, da nismo imeli namena g. dr. Kalana žaliti osebno in preključujemo svoje trditve ter mu dajemo polno zadoščenje, posebno še, ker kot zastopnik poljske tovarne ni imel namena škodovati naši krajevni strokovni organizaciji.

Ljubljana, 27. junija 1924.

Uredništvo »Nove Pravde«.

Bratu Kalanu čestitamo, da je tudi s te strani dobil svoje zadoščenje, dasi mu na njem ne more biti dosti ležeče.

Klerikalne obrambne organizacije. Med drugimi famoznimi »parlamentarnimi ukrepi« celjskega zbora SLS je bil med glasnim odobravanjem sprejet tudi sklep o ustanovitvi »obrambne organizacije slovenskega naroda proti terorju Orjunašev«. Nas to bojno razpoloženje pogumnih tigrov prav nič ne razburja, ker poznamo sposobnosti klerikalnih »Armeeführerjev«. Še prav dobro izza nesrečnih koroških bojev. Sicer pa ta sklep ni prav nič novega. Saj nam groze z ustanovitvijo bojne organizacije miroljubni zastopniki slovenskega naroda že prav od početka našega pokreta.

S svojimi grožnjami o samoobrambi slovenskega naroda, ki jo bodo izvedli razni junaki Žebotovega kova, so nekoliko prenehali, ko jim je dajala motna politična konstelacija v Beogradu možnost indirektno uporabe državne moči napram nam. Komaj pa so se pričele politične prilike nagibati v stran, ki je omogočila klerikalcem njih dvoletno vlogo, že so zopet izrekli na dan papirne resolucije in pričeli s težkim porodom »ljudskih obrambnih organizacij«, nad kojimi si bodo stili svoje trde, mazljene glave.

Na to najnovejšo bojno razpoloženje naših klerikalnih junakov, bi mi sploh ne reagirali, da se ni menda »Slovenec« državljanske vojne ustrašila tudi beograjska »Politika«. List, ki je sicer eden najboljših v naši državi in ki visoko drži misel edinstva, je nasledel prilično tako kot »Nova Evropa« s svojim dopisnikom iz srednje linije.

Na izvajanja »Politike«, ki jih je »Slovenec« ponatisnil s silnim veseljem, ne bomo odgovarjali, ker so prvič popolnoma izgrešena, drugi pa tudi radi tega, ker smo že o tem problemu izrekli naše programatično stališče že v lanskim »Orjuni« št. 10. s člankom br. Aleša Potočnika: »Klerikalne bojne organizacije«, ki velja za nas še povsem tudi danes. Če pa želi pisec v »Politiki« reformno vplivati na naše dosedanje mnenje v tem pogledu, pa naj preje dobro preštudira naše štatute in naš program, da ne bo operiral s povsem nasufliranimi argumenti!

Da pa ne bo morda čez čas, kakih rekrutacij ponavljamo: Če ustanovite bojno organizacijo, jo bomo zatrl z vsemj sredstvi. Separatizem, defetizem, demagogija in korupcija morajo iz našega javnega življenja izginiti, to je naš program in tega se bomo držali na smrt! Vedite torej, da med nami ni pomirjenja.

Orjunaše

opozarjamo, da si preskrbite sukno za kroje (jako ugodno). Na željo se tudi kroj izgotovi pri

Drago Schwab, Ljubljana.

Zahtevajte po vseh restavracijah in kavarnah prvovrstna špeciialna vina v steklenicah tvrdke GJURO VALJAK, Maribor, Grajska klet.

Lenin na oblastnem odboru. V soboto, 5. t. m. so prinesli trije neznaní možje Lenina kip na naš oblastni odbor. Pustili so ga v pisarni z lakonično pripombo: »To je za Orjuno.« Mi z nepovabljenim gostom nismo vedeli kam. Hoteli smo ga takoj izročiti policiji, ki pa je imela pred glinenim kipom precejšnje spoštovanje, ker se je sumilo, da morda celo vsebuje kak peklenski stroj v svojem ne ravno premajhnem trebuhu. Nesreča pa je hotela, da je izgubil Lenin radi padca preko stopnic glavo in da je bil aretiran brez glave in odveden na policijo, mesto v Delavski dom, kjer bi se imelo vršiti slovesno odkritje! Da ne bo zopet kakih rekrutacij, prosimo, da se zglase pri nas tisti trije junaki, ki so imeli pogum prinesiti pri belem dnevu Lenina kip na oblastni odbor. Saj so dokazali s tem, da imajo mnogo večji pogum, kot njih veliki tribun, ki ga zaman prijazno vabimo v našo sredo.

Kdo je med klerikalci glavni hujskač zoper Orjuno? Kdor zasleduje razmere v klerikalni stranki, vidi, da si stojita tu nasproti dve krepki struji: ena Gosarjeva, druga pa dr. Brejčeva. Dr. Gosarja so takozvani poslovni ljudje SLS, med katere spadata dr. Brejc in prof. Remec, skoro popolnoma izrinili iz vodstva SLS in v njem nosi sedaj svoj večji zvonec advokat dr. Brejc, ki je kuhan in pečen pri škofu. Pod njegovim vplivom pusti pisati v »Slovenca« in v »Domoljubu« lumparije zoper Orjuno. Dr. Brejc je strahopetec, ki stoji le za plotom, da bi nihče ne videl njegovih hujskarij zoper Orjuno. Kadar pa pride na vlado, je pa krvi željen ta junak Zaloške ceste. Na Koroškem smo izgubili plebiscit, ker ga je takrat on vodil. Dr. Brejc je skoz in skoz posloven človek, ki na svoje zasebne kšefte še takrat ni mogel pozabiti, ko je šel v Pariz k mirovni konferenci. Mesto, da bi se takrat brigal za slovenske meje, je hodil po bankah ter zamenjaval krome za franke. Tudi njegova vožnja v Hrvaško Primorje z vrečo srebrnih kron še ni pozabljena.

Denunciant. »Slovenec« ni zdrav, če ne denuncira in obrekuje. V eni zadnjih števil se je zaletel nad komisijo pri rekrutovanju, češ, da je delila posebne milosti Orjunašem, odnosno, da jih kratkotalno ni potrdila. Poznali pa so se menda po orjunaških znakih. Ej, dragi pobožni, maziljeni urednik »Slovenca«, vidi se ti, da nimas pojma o izpolnjevanju vojaških dolžnosti, ki si se jim nejuhaško odtegnil s tem, da si zlezel v črno suknjo. Doslej smo še hodili na nabore v Adamovih kostumih, na kojih pa pri vsej zavednosti ne moremo nositi naših znakov, ki niso škapulirji, niti spokorni pasovi tretjerednikov. Drugače pa se tudi v teh uniformah ne razlikujemo od drugih nabornikov. Morda poseduje K. T. D. kak poseben patent, s katerim opremljajo njeni člani svoje produkte z varstveno znamko: »Made in farovž«. Saj pravi narodni pregovor: »Vsak po sebi čevlje meri!« In od tod ves strah...

K incidentu na postaji Podnart-Kropa izvem po zaključku lista še sledeče: 1. V vlakcu so se nahajali gg. dr. Fran Tomineš, odvetnik, načelnik SPD v Ljubljani, njegov sin dr. Stanko Tomineš, odv. kand., odvetnik dr. Jos. Sajovic v Ljubljani in okrajni sodnik F. Kralj v Ljubljani, ki so videli in bodo torej lahko potrdili, da je prvi strel padel iz vagona, v katerem so se nahajali tzv. »Orli«. Imenovani gg. so videli plamen iz cevi (tzv. »Mündungsfeuer«). S tem povsem nepristranskimi svedoki, ki niso naši člani, kojih resnicoljubnost je pa v kljub temu izven vsakršnega dvoma, je torej podprta trditev naših članov, da je nanje bil iz vagona klerikalcev oddan prvi strel. Vse to, kar je »Slovenec« pisal o izzivanju, napadanju, brezvestnosti itd., pada torej na njega samega!

2. Čim je vlak z vagonom, v katerem so sedeli klerikalci, prispel na Jesenice, se je kaplan, ki se je vozil s svojimi »ovčicami«, takoj podal na policijski urad z željo, naj se tu ugotovi, da niso oni imeli orožja pri sebi. Slaba vest, — neglede na to, da so dotlej lahko orožje zdavnaj poskrili.

3. Pri izzivanju na postaji Podnart se je odlikoval s kričanjem in hujskanjem (»fantje, dol' Orjuna!«) ravno neki v vagonu prisotni kaplan.

Nečuveno! Vsakdo ve, da igra v prehrani današnjega človeka eno najvažnejših vlog — sladkor. S kakšnim veseljem čitamo v dnevnikih, da bo letošnja letina sladkorne pese v naši državi tako ogromna, da se bo to leto — prvič od obstoja države — zgodilo, da bomo vso potrebo sladkorja krili sami. Te vesti smo sprejeli z veseljem i kot konsumenti i kod dobri državljani, vedoč, da je bil uvoz sladkorja obremenjeval našega gospodarstva.

A, glej spaka! Kakor v porog tem veselju vestem, se je cena sladkorja ravno zdaj dvignila za 1 Din pri kilogramu. Kaj pomeni to? Gotovo je, da naš list nima časa in prostora za take zadeve, in vendar se moramo nacionalisti za take stvari brigati. Kajti taki pojavi so vsekakor v kvar konsolidacije države. Ne mislimo pri tem samo na babšeta, ki bodo kot »kofetarce« tarnale, »da so slabi cajti v Jugoslaviji«, dasi je tudi to škodljivo, pač pa imamo pred očmi naravnost nemogoče dejstvo. Zakaj povišanje cen spričo tako ugodnih vesti?! Gotovo zopet spekulacija čifutov, katerih profiti se še povrh iztekajo iz naše države k sovražnim nam sosedom. Čudno, da se za take stvari nobeden ne pobriga. Za »tigre« vemo, da nimajo časa; tudi jih je premalo — samo 21 po številu. — Evo, vlada, vsekaj, da ne bo treba zopet »nepoklicanim« vmešavati se še celo v take zadeve, ki kvarijo državotvorcem že itak težko delo konsolidacije! Zahtevamo red in zanimanje za vse gnile pojave, tako tudi za tega! V pričakovanju skorajšnjih ukrepov pridržujemo to vprašanje še v evidenci!

NAŠI V CELJU.

V preiskovalnem zaporu v Celju je še vedno 8 bratov, ki so po krivem obdolženi raznih činov, katerih niso storili. Ovadili so jih klerokomunisti krivoprišežniki. V nekaj slučajih so se poslužili v ta namen žandarmerije.

Preiskava utegne biti v kratkem končana. Naši bratje se bodo vrnili med nas na novo idealno delo. Zapor Orjunaša ne zlomi, bratje se zavedajo, da trpe za svojo idejo.

Za brate skrbi organizacija, ki jim olajšuje bivanje za štirimi zidovi. Tudi je naprosila zanje 9 braniteljev.

Ko bomo mogli poročati o obremenilnem materialu, se bo marsikdo čudil klerikalni in komunistični zlobi. Oni znajo dobro hujskati, še lepše pa denuncirati. Naučili so se leta 1914. in staro prakso izvajajo kar naprej, na debelo in drobno.

Iz celjskega zapora nam bratje sporočajo svoje pozdrave in zagotovilo zvestobe in neomajnega nacionalističnega prepričanja.

Raztrgana sokolska zastava. Separatistična in komunistična prepotenca raste od dne do dne. Državna zastava, ki bi morala biti sveta vsakemu Jugoslaveni, je postala danes vsled neodločnosti, objekt javnega zasramovanja. Pri nas izkazujejo nad njo silo svojega sovraštva napram državi klerikalci in komunisti. V Zagrebu frankovci in radičevci, v Vojvodini in Srbiji pa vredni bratci vsem — Srnaoci. V Kovinu so na Vidovdan udri Srnaoci v sokolsko pisarno, med časom seveda, ko so bili Sokoli pri slovesni službi božji za vseni palimi junaki. Odnegli so iz pisarne zastavo in jo raztrgali nato popolnoma. Sokoli so bili strahno ogorčeni in so tudi izostali od slovesne povorke. Inicijator tega napada pa je profesor Božič, ki je hotel menda s tem jasno dokumentirati svojo državljansko zavest.

G. Fr. Lentič daruje za Orjuno 200 Din v znak ogorčenja, ko je čital v »Piccolo« denunciacijo »Slovenca«.

Gledališka turneja. Skupina članov narodnega gledališča v Ljubljani priredi tekom ljubljanskih gledaliških počitnic umetniško turnejo po vseh večjih krajih Slovenije. Igrajo se »Vrag«, »Tat« in »V Ljubljano jo dajmo«. Režiser g. Milan Skrbineš. Ob tej priliki je vodstvo turneje izdalo gledališki list s popisom iger in slikami nekaterih igralcev. Turneja se je že pričela v Celju z odličnim uspehom in so gostje na poti v obmejne nacionalno ogrožene kraje na Stajerskem, Koroškem in v Prekmurju.

Za tatove ni svobode. V zadnjem času je škof Jeglič postal lastnik klerikalne tiskarne. V istem času je začel »Slovenec« pisati tako nesramno, da mora biti vsakega poštenega Jugoslavana sram, da bi to hujskaško plačano farško cunjio vzel

OGLAS.

Na ljubljanskem velesejnu se prodaja ali da v najem

majhen ličen paviljon

pripraven za žebeljak ali stojnico.

Za ceno se izve pri upravi velesejnja v Ljubljani.

Brezpomemben dogodek z ulice.

Oklofutani in prestrašeni komunistični voditelji.

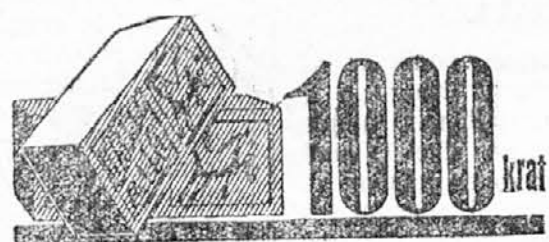
V petek okrog pol 1. popoldne so bili pasanti nekaterih ljubljanskih ulic priče nevsakdanjega prizorčka. Skoraj že znani dr. Milan Lemež se je ta dan po daljšem skrivanju zopet pojavil. Dva pasanta sta ga v Šelenburgovi ulici spoznala, ter jima je zavrela kri in navalila sta nanj ter ga pričela klofutati. Lemež sploh ni mislil na obrambo, marveč je z neverjetno naglico in glasno kričaje: »Na pomoč! Rešite me!« pobegnil mimo pošte in po Prešernovi ulici čez Marijin trg in Prešernov most v smeri proti svojemu stanovanju. Tik za mostom sta ga preganjalca došla ter mu prisolila zopet nekaj klofut. Lemež ni mogel domov, marveč je bežal po Stritarjevi ulici v smeri proti magistratu, pred Krišperjem sta ga preganjalca zopet došla in obrnila, ga podila zopet proti mostu, ga prehitela in mu to zopet prestregla pot, pri čemer je zopet padlo nekaj klofut. Nato sta ga pustila. Lemež je pa zajedno v svojem strahu bežal v divjem diru po sredi Stritarjeve ulice, tu pa se je med dirom ozrl, pri tem se izpodtaknil in z vso silo padel in se občutno potolkel. Vendar je bil v svojem strahu skoraj isti hip zopet na nogah, preganjanje se je pričelo iznova. Lemež je dobil zopet klofuto in oddiral v Lingarjevo ulico, tam v Schmittovo hišo ter čez dvorišče na nasprotni strani na ulico, kjer je našel stražnika in se zatekel pod njegovo varstvo. Med vso to dirko je bil dr. Lemež očitno v silnem strahu, ves blede in oznojen, razvijal je neverjetno naglico in pri tem ves čas vriščal: »Na pomoč! Rešite me!« Stražnik ga je vsega trepetajočega in upehanega spremljal, vrat stanovanja.

Vsak gledalec je pri tem dogodku opazil, da je bil Lemežev silni strah očitno neutemeljen. Po izrazu spačenega lica, razrogašenih oči itd. bi se dalo soditi, da je Lemež najbrže mislil, da mu gre za

življenje. Preganjalca pa ga sploh nista resneje ogrožala, pač pa sta ga krepko klofutala, kadar ga je kateri dosegel. Strah ima velike oči.

Opaziti je bilo dalje, da je vsa številna publika, ki je ob tej uri baš na povratku iz pisarni itd. domov, očitno takoj razumela, za kaj gre, ter se razstopila in napravila mesta za dirko. Na Lemeževe prestrašene in obupne klice po rešitvi se ni nikdo zganil, zlasti ni eden prisotnih delavcev, pač pa sta se baš iz njihove srede dvakrat slišala klica: »Je že prav! Boš vsaj vedel!« Le neki starejši možakar, menda somišljenik kaznovanega, se je nekaj zgražal, kar ga je pa zapletlo v spor z nekaterimi drugimi pasanti.

Klofuta kot politično sredstvo ni novo, čeprav to navadno ni mogoče odobravati. V današnjih časih je pa par klofut še vedno neprimerno bolj snažen in bolj moški argument, kakor n. pr. zahrbtno obrekovanje in ščuvanje, kakršno se preliva po »Slovenca«, »Domoljubu« in komunističnih hujskaških organih. Kdor pomisli, da zahtevajo komunisti pravo pravcato revolucijo s pobijanjem in morenjenjem in z odvzemom vse lastnine, in da so v izvrševanju takšnih nauk v Trbovljah zlobno v naprej pripravili znani napad ter umorili tri mlade moške, — kdor to pomisli, se nič ne čudi, če tudi drugim zavre kri pri pogledu na miselnega voditelja te smeri. Če je klofuta ponazorila zagrozenemu teoretiku le slabotno tisočinko tega, kar v praksi pomeni resnična revolucija, potem je, upajmo, tudi vzgojno delovala. Komuniste pa vprašamo, kako si predstavljajo revolucijo, ki jo bo vodil dr. Lemež? Bo gotovo tako končala kakor ona na Zaloški cesti, kjer se je Lemež vlekel po prahu domov in se potem dolgo skrival. Ali ne bi bilo boljše trenirati ga za pariško Olimpijado, kjer bi si mogoče v Maratonskem teku pridobil prvo darilo?



je poplačen trud in delo gospodinje, ako pri pranju uporablja dosledno

samo

MILO „GAZELA“

v roke. Ker se je državna oblast vendarle zganila in brezvestnega hujšaka parkrat zaplenila, se pritožuje, da ni svobode. Za tatove ni svobode; kdor krađe, mora v zapor. Za liste »Slovenčev« sorte je konfiskacija edino pametno sredstvo, s katerim je mogoče preprečiti nesramno protidržavno hujškanje.

Žerž in Žeržeta se nameravata — kakor čujemo iz dobrih virov — povrniti za prihodnjo zimsko plesno sezijo v Ljubljano. V Baru sicer imenovana en nameravata več nastopati, ker jih je vodstvo kratkoma odšlo, pač pa nameravata otvoriti neko plesno šolo v zasmeh vsem tukaj obstoječim koncesionarnim plesnim šolam. Ne spuščamo se v kritiko glede aranžiranja kuriozne plesne šole v pretekli sezoni s strani Žerža in Žeržete, ki sta obdržavala plesne kurze, Žerž za dame in Žeržeta za gospode, ločeno — tudi nas ne zanima, če se je pri tej priliki v mrežah Žeržete vjel kakšen jetičen kalin iz kakšne nekdanje ugledne nemške rodbine in če je pri tem prišel na svoj račun tudi kak parasit slovenske družbe, ker je to stvar okusa, kako se hoče eden ali drugi kot zakonec ali nezakonec uveljaviti v javni družbi. Pač pa stojimo odločno na stališču, da imenovana Žerž in Žeržeta, ki vsiljiva inozemca nimata nobene pravice odjedati kruha našim domačim plesnim učiteljem, o katerih zmožnosti ni nobenega dvoma — ter ju resno svarimo pred ponovnim povratkom. Dovolj smo v pretekli sezoni tolerirali njih vsiljivost in izživajoče nastope po javnih lokalih.

Nismo do sedaj razumeli pasivnosti s strani »Udruženja plesnih učiteljev«, ki bi bilo v prvi vrsti poklicano v varstvo lastnih interesov storiti primerne korake pri pristojnih oblastih, zato pa izjavljamo, da bomo mi čuvali in skrbeli za to, da imenovana v bodoči sezoni ne bosta več dala povoda za zgražanje in nevoljo resnično narodno čuteči javnosti. Imenovana naj se vrne tja od koder sta prišla in naj nadaljuje delo tam, kjer sta ga pričela. Popolnoma nerazumljivo pa nam je postopanje naših oblasti napram ti dični dvojici, ki so se za njo tako malo brigale, da še niti na policijski direktoriji prijavljena ni bila. Upamo, da bode v bodoče drugače, naši blejski Orjuni pa ju priporočamo.

Protektorat ljubljanskega velesejstva. Njegovo Veličanstvo kralj je blagovolil prevzeti protektorat nad letošnjim velesejstvom v Ljubljani in poda s tem tej prireditvi

največji sijaj. Ta vest bo, kot lanske leto, po celi državi vzbudila med vsemi pridobitvenimi krogi veliko radost. Značilno je, da se je Njegovo Veličanstvo kralj že prilikom osebnega obiska na lanske letošnje velesejstvo zelo zanimal za našo industrijo, obrt in trgovino. Najvišje odlikovanje našega priljubljenega velesejstva bodo gotovo znali ceniti vsi rastavljalci s čim lepšo izložbo.

V pomislek. Letošnji ljubljanski velesejstvom, ki se vrši od 15. do 25. avgusta je zopet deležen najvišjega odlikovanja pokroviteljstva Nj. Vel. kralja. Že prilikom lanske letošnje velesejstva se je Nj. Vel. kralj živo zanimal za prilike naše industrije, obrti in trgovine, se pohvalno izrazil in zagotovil, da nas letos zopet počasti s svojim najvišjim obiskom. Apeliramo na vse razstavljalce, da svoje izložbe čim najlepše uredijo, da se pokaže najvišjemu pokrovitelju razvoj prirede, lanske letošnje velesejstvo je vzradostila vse kroge in bila povod velike udeležbe kupcev in posetnikov iz vseh krajev naše države. Letošnji velesejstvom obeta biti sijajna narodnogospodarska manifestacija; zastopana mora biti vsa slovenska industrija, obrt in veletrgovina. Prijavite se vsi takoj, da vsi polnoštevilno manifestiramo za razvoj našega narodnega gospodarstva. Ne pokažimo se tudi nevrednim velikemu zanimanju kupcev — obiskovalcev Srbov in Hrvatov za naš velesejstvom, ki ga posetijo v največjem številu.

SAVRŠEN LEK PROTIV REUMATIZMA.

Svima je poznato, da je reumatizem jedna od najgorih in najčešćih posleratnih bolezni. Hiljade i hiljade ljudi leči se po raznim kupatilima ali bez potpunog uspeha. Medjutim u našoj državi proizvodi se jedan savršen lek protiv svih vrsta reumatizma, koji je lek pokazao neverovatne rezultate kri lečenju reumatizma. To je lek Radio-Balsamica Dr. Rahlejeva. Radio - Balsamica poznat je u celom svetu radi svog brzog i lakog lečenja reumatizma zglobova i mišića. Lek se upotrebljuje mazanjem i potpuno je neškodljiv srecu, a ne traži nikakve dijetе. Sa dve do tri flasiće Radio-Balsamica izleči se i najstariji reumatizam. Lek se proizvodi u Laboratoriju Dr. Rahlejeva, Beograd, Kosovska ul. 43.

Naš pokret.

Vidovdanske proslave Orjuna.

Proslave Vidovdana. V času, ko naše oblasti še iz nerazumljivih razlogov nečejo ali ne marajo pripoznati herojstva sarajevskim atentatorjem; v času ko je velik del jugoslovenskega naroda zablodil v smer, ki je direktna negacija Vidovdanske ideje, je edina Orjuna v celi zemlji, od Vardarja pa do Triglava dostojno proslavila spomin sarajevskih herojev. Ni ga bilo mesta in sela v naši državi, kjer ima Orjuna svoje organizacije, da se ni proslavil spomin nesmrtnih junakov z zadušnicami, povorkami, komemoracijami in akademijami. Preozek je obseg našega lista, da bi mogli prinesiti poročila o vseh teh Vidovdanskih proslavah, zato prinašamo samo poročila iz naših oblastnih centrov.

Vidovdan v Beogradu je bil proslavljen tudi silno svečano. Že zgodaj v jutru so se pričele zbirati beografske akcije, pojačene s sosednimi, v mogočno povorko, ki je sprejela v svoje vrste pozneje še četnike in pa Narodno odbrano. Vsi skupaj so nato krenili do Vaznesenske cerkve, kjer je bil odpet parastos padlim junakom v počast. Od tu je krenila povorka pred Narodno

gledališče, kjer se je zbralo do 3000 naroda, ki je burno odobravalo vse govore. Govorili so zastopniki Orjuna, četnikov in pa Narodne odbrane, ki so poveljevali spomin velikih sarajevskih atentatorjev in pa veličino jugoslovenske misli, ki mora zmagati, kakor je zmaga Vidovdanska ideja.

Krasno uspešni shod je skušala motiti z medklici in žvižganjem tolpa 30—40 Srnaocev, ki so hoteli pod dobrohotnim varstvom policije in s pomočjo konsigniranih temnih elementov razbiti to manifestacijo jugoslovenske misli. Vendar pa se je shod navzlic temu mirno završil s klici na Orjuna, Jugoslavijo in kralja ter s tem tudi energično pokazal, da je Beograd jugoslovanski in da bo tak tudi ostal navzlic divjanju separatistov vseh treh plemen.

Proslava v Novem Sadu. Preteklo leto se je vršil v Novem Sadu na Vidovdan veliki zlet vseh Orjun. Letos je bila sicer proslava v manjšem obsegu; vendar pa ji je prisostvovala velika 3000 ljudi broječa množica, ki je zagrnila ves veliki prostor pred Narodnim gledališčem. Burno pozdravljen je otvoril zbor

br. Veliki čelnik vojvoda Ilija Trifunović-Birčanin, ki je ostro in moško naglasil večino dela sarajevskih herojev, kojih dedščino je prevzela Orjuna, ki mora ne glede na desno in levo dovršiti svojo historično misijo med Jugoslovenci in jih privedi h končnemu integralnemu ujedinjenju. Za njim je govoril brat Jevdević, ki je naglašal, da je spricho sedanje močne politične situacije v državi, danes Orjuna edini spas Države in Nacije.

Govorilo je še par govornikov. Vsi so slavili spomin Principa in drugov in poudarjali, da je treba pronicati ves jugoslovanski narod z Vidovdanko idejo žrtvovanja in samozatajevanja v korist skupnosti.

Po zboru se je vršila konferenca vseh mestnih glavarjev pod vodstvom Velikega čelnika in izvedlo končno in enotno organiziranje vodinskih akcij.

Nato so odšli vsi udeleženci konference na grob padlega brata Filipovića, kjer je odpel pevski zbor »Večnaja mu pamjat«. Zvečer pa se je vršila svečana akademija, ki je bila odlično obiskana.

Vidovdanska proslava v Splitu. Že na predvečer Vidovega dne je pozvala splitska Orjuna vse splitske Jugoslovence, da proslavijo ta praznik v znamenju zmage jugoslovenske nacionalistične misli. Na proslavo je dospelo ogromno ljudstva iz severne Dalmacije in splitske okolice. Prispej je tudi predsednik Direktorija br. dr. L. Leontić.

Na Vidovdan zjutraj so se pripeljali s parnikom »Jason« zadnji gostje, ki so odšli nato v spremstvu mase naroda na Poljano kralja Petra, kjer sta že bili zbrani vojska in mornarica, da prisostvujejo parastosu za padlimi junaki. Po cerkvenem obredu je izpregovoril prvi polkovnik Damjanović, ki je proslavljal v pesniški obliki vidovdanske heroje in njih gigantno delo.

Po njegovem govoru je bila revija vojske, mornarice in postrojnih orjunaških čet, ki je izpadla najbolje. Ko je končala revija, so odšli orjunaški bataljoni z zastavo Glavnega odbora in celokupnim Direktorijem na Narodni trg. Tu je otvoril zbor predsednik Direktorija br. dr. L. Leontić, kojega zanosni govor prinesemo v eni prihodnjih števil. Svoj briljantni govor je završil z vzklikom vidovdanskim herojem in močni Jugoslaviji. Nato je položil na spomen pločo padlih Splitčanov

trnje venec v imenu vseh Orjun cele države.

Za njim je govoril generalni sekretar Glavnega odbora br. dr. Vladimir Matošić. Njegov govor je bil ena sama apoteoza Vidovdanskih herojev in njih brezprimerne žrtvovanja. Končal je z besedami: **Princip je roditelj Orjuna. Orjuna pa bo tudi znala očuvati Principovo delo.**

Po govoru se je razvila povorka, ki se ji je priključila pešadija, mornarica, mitraljesko oddeljenje, Četniki in Orjuna. Po končanem defileju je bil razhod pred prostori splitske Orjuna.

Zvečer pa se je vršil zelo mnogobrojno obiskani komers, na katerem so govorili dr. Leontić, dr. Andelinović, dr. Petković in dr. Matošić.

Občni zbori. Jutri, v petek se vrši izredni občni zbor mestne Orjuna Kamnik, v nedeljo pa ustanovna občna zbor Mestnih Orjun Žužemberk in Šmarje pri Jelšah. Nacionalisti udeležite se teh občnih zborov in pristopajte v vrste Orjuna.

Mestna Orjuna Lesce se vsem članom in članicam najtopleje zahvaljuje, in sicer za njihovo požrtvovalno delo, ob priliki razvija prapora. Prav posebno pa se zahvaljujemo vsem bratskim organizacijam in prijateljem pokreta, ki so se udeležili naše slavnosti.

St. Vid nad Ljubljano. Tudi v St. Vidu smo se zganili in ustanovimo v prihodnjih dneh »Mestno Orjuna«. Ne strašijo nas najpoderje klevete tukajšnjih klerikalcev in ne opomini zastarelih liberalcev, da se bomo s tem zamerili temu ali onemu, temveč stopili bomo z najboljšimi silami na plan, da zaeno z Vami okrepimo misel jugoslov. nacionalizma in pri pomoremo osvoboditi domovino najljubših, t. j. domačih sovragov.

MODNA TRGOVINA

A. Šinković
NASL. K. SOSS

LJUBLJANA
Mestni trg 19.
CENE ZMERNE!

Pozor!

Kanalizirajte edino s cementnimi cevimi znamke

„VULKAN“

ki je strojni izdelek, presega vse dosedanje ručno delo, gladka notranjost, natančne stike, je lažji, kar je važno pri železniških transportih in pri polaganju.

Velika zaloga cevi, strešnikov, plošč za tlak.

Izvršujem terazzo in vsa stavbena dela.

Betonska tvornica Jos. Cihlař
Ljubljana, Dunajska c. 67. — Tel. 735.



Potrži globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in cenj. gostom tužno vest, da je dne 7. t. m. ob pol eni zjutraj po kratki mučni bolezni preminul v Leonišču naš presrečno ljubljani, predobri in skrbni soprog, oče, ozir. sin, brat, bratranec, svak, stric itd., gospod

ALEŠ ZALAZNIK

posrestnik in restavrator pri „Šestici“.

Pogreb nepozabnega nam pokojnika se je vršil v torek, dne 8. julija 1924, ob 5. uri popoldne iz sanatorija v Leonišču po Zaloški cesti, Sv. Petra cesti, Prešernovi ulici, Dunajski cesti, Sodni ulici na pokopališče k Sv. Križu.

Vsem, ki so pokojnika poznali, ga priporočamo v blag spomin.

V LJUBLJANI, dne 12. julija 1924.

Žalujoči:

Sandi in Zinka,
otroka.

Zinka Zalaznik,
soproga.

Vsi ostali sorodniki.

Službene objave.

IZJAVA OBLASTNEGA ODBORA
»OR-JU-NA«.

Po izvršenih poizvedbah izjavljamo, da se dogodka z Rud. Juvanom dne 3. julija na Viču ni udeležila nobena organizacija Or-Ju-NA, niti noben njen član in da nimamo s tem slučajem nikakršnega posla. Če je bila Juvanu poškodba res prizadejana na način, kakor ga opisuje on sam in za njim nam nasprotni listi in letaki, seveda obsojamo takšno divjaštvo, s katerim nimamo ničesar skupnega. Če bi se izkazalo, da je skriv organizirani naš član, bo iz naše organizacije sramotno javno izključen in kaznovan. Po doslej znanih podatkih pa je podan nujen sum, da je opis dogodka zlagan, in s studom zavračamo obrekovalno govorjo znane klerokomunistične denuncijantske zalege, ki hoče iz Juvanovega slučaja kovati nov kapital za svoj nečeden posel.

Oblastni odbor Orjuna v Ljubljani.

RAZPUST ORJUNE.

Z ozirom na tendenciozne vesti nekaterih časnikov, da namerava razpustiti vlada Orjuno, je izdal Direktorij sledečo objavo:

Oblastnim in mestnim odborom. V našem novinarstvu se lansirajo tendenciozne vesti o razpustu Orjune. Ne verujemo, da so te vesti osnovane, ker ne vidimo niti enega razloga, zbog katerega bi skušala katerasibodi narodna vlada brezuspešno zavirati jugoslovanski pokret. Toda za vsak slučaj so naši člani popolnoma pripravljeni in prepričani, da bo prenesla Orjuna tudi to preizkušnjo.

Split, dne 1. julija 1924.

Direktorij.

Vsem četašem. Na povratku iz Radovljice, kjer je naša prireditel nadvse sijajno uspela, so se dali nekateri člani, vsled izzivanja naših nasprotnikov zapeljati k nepremišljenim dejanjem, ki jih vodstvo najostreje obsoja. Ta dejanja so nam pokvarila uspeh dneva in kvarno vplivala na ugled in disciplino organizacije. Da se taki nastopi v bodoče ne bodo ponovili, za to bo vodstvo poskrbelo, opozarja pa vse članstvo že sedaj, da bo vsakdo, ki bi zlorabil orožje, brezpogojno izključen iz organizacije, vrhu tega pa tudi predan pristojni oblasti. — Oblastni odbor.

Šlajpahov fond.

Za Šlajpahov fond so darovali: Tri učenke obrtne šole 70 Din. Fini Seme 20 Din. G. Klotar 100 Din. Sokol Trbovlje 500 Din. Klub Primorsk 1000 Din. Dr. Andrej Kuhar 100 Din. Hipotekarna banka 1000 Din. Obrtna banka 500 Din. Nameščenci Prašedione 100 Din. V spomin na Stanka nabrala družba v najgostoljubnejši hiši cele Pivke: 62.50 Din, 72.50 Lir in 5000 Döb, skupaj 326.62 Din. Ivo Berščak 90 Din. Josip Rebek, ključavničar, mesto plačila 137.50 Din. Kocjančič Ivo, učitelj, 30 Din. Gospa P... iz Šiške 50 Din. Krapež, restavracija »Zvezda« 200 Din. Gostje v kavarni »Central« 50 Din. Nabralna pola Vič-Glince št. 4 Din 730. Neimenovani iz Trsta 79 Din. Orjuna Rogatec, nabrala sestra Slejko 2100 Din. Neimenovani svoj mesečni prispevek 100 Din. Klub »Soča« 1000 Din. Joža Minheš, Ljubljana, 50 Din. L. S., poštni uradnik, potom »Jutra« 100 Din. Zavarovalnica »Slavija« 1000 Din. Preje objavljenih 57.451 Din. Skupaj 66.784.12 Din.

Za spomenik so nadalje darovali: Dekleva Ivan, Ljubljana 25 Din. Sokol Trbovlje 500 Din. Neimenovani, pola g. Medice 50 Din. V spomin na Stanka nabrala družba v najgostoljubnejši hiši cele Pivke 62.50 Din, 72.50 Lir in 5000 Döb. Skupaj 326.62 Din. Za spomenik padlim junakom I. letnik kmetijske srednje šole v Mariboru 410 Din. II. letnik višje strojne tehnične srednje šole 155 Din. G. Jurčec, Kostanjevica, 25 Din. Preje objavljenih 3450 Din. Skupaj 4941.62 Din.

Tiskarska napaka. Pri zadnji objavi darov v Šlajpahov fond se je pripetila napaka, da je stalo za polo g. Medica št. 147 Din 234 mesto pravilno Din 2340. V tej vsoti je zapopaden tudi znesek 200 Din, ki jih je podaril g. Ivo Zidar, Iskrena hvala vsem darovalcem, bratu Medici pa posebno priznanje za njegov trud in poštrevnost.

Darujte
za Šlajpahov fond!

„ITO“ zobna pasta je moderno in najboljšo sredstvo za čiščenje zob.

Litografični papir.

THE REX CO., Ljubljana.

ZRNA.

Razpust Orjune. Ko so bile vidovdanske svečanosti končane, je vodstvo Orjuno razpustilo in gostje so se zadovoljni razšli.

»Slovenec« in »Domoljub« radevolje prepustimo horendno vsoto 200.000 Din, ki nam jo je naklonila centralna vlada, kakor sta oba zvedela iz dobro poučenih krogov. Ker se mi v teh dobro poučenih krogih ne znamo in tudi ne moremo kretati, vernjemo, da bodo pobožniki okoli obeh listov, to prav radi storili. Sicer pa lahko opravi to poslovno stvar tudi kak tigar, ko se bo peljal po težko prislužene dnevnice. Naslov blagohotnega darovalca pa mu bo že preskrbel dobro informirani beograjski poročevalec.

Leninov kip so nam komunisti po najnovejših verzijah poslali samo v aprobacijo, ker je izšel v Sovjuzi ukaz, da mora biti vsaka reprodukcija Lenina uradno overovljena. Ker zaenkrat še nimamo sovjetov med nami in ker se s komunisti in Leninom nihče toliko ne bavi kot Orjuna, je poslal izvršni odbor ljubljanskih sovjetov Lenina nam v odobritev. Žalibog, da nismo tega vedeli in izročili nepričakovane gosta v policijske zapore, kjer bo čakal dno, ko bodo provedle delavske obrambne organizacije pokolj Orjunašev in upeljale diktaturo proletariata.

Izjava. Ker se g. Povalej sam ne more zagovarjati, ga je vzel v zaščito »Slovenec«, pri tem pa seveda zopet laže, da me je g. Povalej oklofotal. Izjavljam, da sem pred tremi leti opozoril takratnega kapetana Povaleja, naj ne švabčari, ker je pa bil napram meni na to opomin agresiven, potegnil je celo sabljo, sem ga vrgel ob tla in ga obdeloval z rokami, dokler ga niso rešili njegovi stanovski tovariši (oficirji), ki so mu priskočili na pomoč. Da bi g. Povalej mene klofotal, je laž, pač pa je resnica, da je tekel po policajca, kakor hitro se je pobral s tal. Vsled tega incidenta je bil premeščen nekam na Balkan in se je proti njemu vodila razprava, kar je tudi dalo povod, da je g. Povalej zapustil vojaško službo. Dogodek se je vršil v mariborskem parku ob belem dnevu in je znan celemu Mariboru, ki je moj nastop odobral in se sedaj smeje »Slovenčev« laži.

Inž. Ferdo Kranjec.

IZJAVA.

Vsled brezvestne, podle in lažnive pisave škofskih listov po trboveljskem komunističnem atentatu na našo povorko dne 1. junija t. l., za katero pisavo ne najdem zadostnega izraza, da bi zamogel vsaj deloma imenovati lopovščino imenovanih listov in njih urednikov s protektorjem in solastnikom klevetniških žurnalov škofom Jegličem, poslal sem dne 18. junija t. l. mestnemu magistratu ljubljanskemu izjavo, da izstopam iz rimo-katoliške cerkve in prestopam v pravoslavje. Mestni magistrat me je dne 8. t. m. obvestil, da je vzel mojo izjavo na znanje in uradoma javil moji rojstni občini.

Ivo Berščak.

Sramotni oder.

Vidovdan in Zveza industrijev. Glede praznovanja letošnjega Vidovega dne, ki je bil zlasti z obzrom na desetletnico sarajevskega atentata v narodnem oziru še posebnega pomena, je izdala Zveza industrijev okrožnico št. 3503 iz katere se jasno razvidi duh, ki vlada v tej korporaciji, odkar sede v predsedstvu razni Woschnaggi itd. Ljudje, ki so preje praznovali rojstni dan vsakega avstrijskega nadvojvode, obletnice kronanja »presvitega« cesarja in druge slične državne praznike, so istaknili v zakonu za zaščito delavcev, katerega se pa sicer, ko gre za korist delavstva gotovo ne drže, neko določbo, da se prepusti svobodnemu sporazumu delodajalcev in delavcev ako naj se v obratih praznujejo drugi dnevi razen nedelj ali ne. Ker pa Zveza poleg tega še ni dobila od državne uprave nikakega uradnega odloka, prihaja do zaključka, da se naj v industrijskih obratih ta dan ne praznuje. Značilno je za to gospodo, da potrebuje za praznovanje tako eminentnega državnega praznika še državni odlok. Gospodje industrialci na »slovenskem ozemlju kraljevine SHS«, ki vodite Zvezo svojih tovarišev, pojdite se učiti narodne zavesti k trgovcem in obrtnikom, ki so na lastno inicijativo sklenili praznovati Vidovdan, G. Dragotin Hribar ali Vas ni sram? Včasih smo Vas poznali od druge strani!

V Gradšču nekje stanuje nek višji davčni uradnik s svojo družinico, ki ne more prebrati dobrega belega jugoslovanskega kruha drugače kot na ta način, da neprestano

nemškutarj in glasno izziva. Bilo je v nedeljo popoldne, ko so se njegovi otroci, ki obiskujejo sicer šole s slovenskim učnim jezikom in ki znajo tudi dobro govoriti slovenski, nesramno so se norčevali in posmehovali drugim otrokom, ki so se igrali na dvorišču prepevajoč slovenske pesni, medtem ko je njih atek zadovoljno prebiral v senici akacije »Wiener Journal« in se sladkal s črešnjevimi zvitkom. Opozarjamo gospoda svečnika, naj se zaveda, da so minuli zlati časi švabske nadutosti in naj obenem pomni, da so bili nekateri Slovenci v raznih službah reducirani, medtem ko on še vedno zadovoljno in svobodno sedi v uradu. Če pa se nikakor ne more prilagoditi našim razmeram, naj to javno izpove in vzame polni list v ljubljeno deželo — Avstrijo...

Ravnatelj Dokler na učiteljsku se posebno odlikuje v mržnji do Orjune. Ta mržnja ga spravlja tako daleč, da v svoji slepi zagrizenosti psuje v javnem lokalu celo svoje lastne dijake. Tako se je nedavno v gostilni izrazil, da je njegov dijak Primožič, ki je bil pri Sorici od Italijanov ranjen, lump, gavner, falot itd., to pa vse zato, ker je Primožič Orjunaš. Priporočljiv pedagog to, po oštarijah psvojači Dokler; res vzor slovenske vsekulture. Bilo bi dobro, da se Primožič z njim malo pred sodnijo pogovori, priče mu damo mi na razpolago. Ta razgovor bi zelo dobro vplival na ugled g. ravnatelja pri učencih v prihodnjem šolskem letu.

Profesor Šerko na ljubljanski preparandiji si je v Doi. Lendavi pri koncertu preparandistov dovolil nesramnost, da je na klice cele dvorane »Živel kralj, živila Jugoslavija!« odgovarjal z izzivalnimi klici: »Živila republika!« To početje je nadaljeval tudi še, ko je bil opozorjen, da tako obnašanje ni dovoljeno njemu kot uradniku, ki je prisegel zvestobo kralju, in pri tej priliki in na tem kraju. Vprašamo pristojno oblast, ali sme podučevati učiteljske pripravnike oseba, ki je prelomila svojo prisego in ki demonstrativno na patriotski slavnosti in eksponiranem kraju, kakor je Doi. Lendava, podpira subverzivni živel s takšnimi klici?

Cista hrvaščina. Pristna »hrvaška« firma F. Flosberger v Zagrebu razpošilja cenike v katerih beremo, da prodaja »štosštrajhare«, »ruske bištnice«, »štrajhare sa gurtom« itd.

Naročajte »Pobedo«!

SVOJI K SVOJIM!

Znižane cene za otroške vozičke. Novi modeli. Poslužujte se izdelkov domače tovarne, otroških vozičkov in dvokoles. TRIBUNA F. B. L. Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Istotam se dobijo po znižani ceni nova dvokolesa, mali pomožni motorčki, šivalni stroji in pneumatica ter se sprejemajo v polno popravo za emajliranje in poniklanje dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni drugi stroji. Prodaja se tudi na obroke. Ceniki franko.

Stroški pri uporabi bencina!

Vozi brez bencina!

Adaptiraj svoj avto, traktor ali stabilni motor s patent.

HAG - generatorjem!

Vozi z ogljem!

Prospekte in reference daje:

JUGO-HAG

LJUBLJANA, Bohoričeva ulica št. 24.

Telefon št. 560.

Stroški pri uporabi oglja!

IVAN ZAKOTNIK

mesni tesarški mojster

Ljubljana, Dunajska c. 46. Tel. 379

Vsakovrstna tesaraka dela, moderne lesene stavbe, ostriže za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje i. t. d.

Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.

Parna žaga.

Tovarna furnirja.

MERAKL

barve, mastila, lake,

kit, klej, emalie, čopiče in zalamčeno

čisti firnež

najboljše vrste rudi tovarna

Medic-Zankl

d. z o. z.

Maribor Ljubljana Novisad

podružnica.

centrala.

skladišče.

Tovarne:

LJUBLJANA-MEDVODE

Učiteljska tiskarna v Ljubljani

je najmodernejša urejena in izvršuje vsa tiskarska dela od najpreprostejšega do najmodernejšega.

Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige. — Ilustrirane knjige v eno-ali večbarvnem tisku. — Brošure in knjige v malih in tudi največjih nakladah. — Časopise, revije in mladinske liste.

Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov.

Lastna tvornica šolskih zvezkov.

Šolski zvezki za osnovne šole in srednje šole. Risanke, dnevniki in beležnice.

Inserirajte v ORJUNI!

SLOGRAD

Slovenska gradbena in industrijska d. d.

Tel. inter. 139.

Tel. inter. 180.

Tehnična pisarna LJUBLJANA, Spodnja Šiška, Frankopanska ulica 151.

Izvršuje: stanovanjske hiše, trgovska poslopja, moderne industrijske zgradbe, betonske in železobetonske konstrukcije, vse vrste vodnih naprav na podlagi 25-letnih izkušenj. Specialiteta: železobetonske cevi za vodne naprave in vodovod. Zastopa: Patent Dr. inž. Emperger-a za izvrševanje konstrukcij iz armiranega betona z litoželeznimi vložki za visoke tlačne napetosti (kakor pri skladiščih, »silo«-mostovih in podobno). Izdeluje: vse vrste tehničnih projektov in statičnih proračunov. Parna žaga.